

Мапа бібліотечного досвіду

Випуск 2

Рівненське обласне відділення Української бібліотечної асоціації
Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека

Мапа бібліотечного досвіду

(за матеріалами П'ятого обласного фестивалю-конкурсу
«Бібліофест»)

Випуск 2

Рівне – 2015

УДК 021
ББК 78.34 (4 Укр)
М 249

Мапа бібліотечного досвіду : (за матеріалами П'ятого обл. фестивалю-конкурсу «Бібліофест») / Рівнен. обл. універс. наук. б-ка, Рівнен. обл. від-ня Укр. бібл. асоц. ; упоряд.: Н. Волян ; відп. за вип.: О. Л. Промська. – Рівне : [б. в.], 2015. – 55 с. : іл.

Другий випуск збірника «Мапа бібліотечного досвіду» продовжує знайомити читачів з сучасними бібліотечними практиками Рівненщини на прикладі досвіду сільських та центральних публічних бібліотек Володимирецького, Демидівського, Дубенського, Зарічненського, Золбунівського, Корецького, Острозького, Сарненського районів.

Пропоновані матеріали розкривають інноваційний зміст таких напрямів роботи книгозбірень, як бібліотечне краєзнавство, соціальна, інформаційно-просвітницька та освітня діяльність.

Бібліотечні досвіди згруповані за алфавітом назв районів. В межах районів – спочатку подані практики центральних бібліотек, нижче – сільських філій. Видання доповнює тематичний рубрикатор. До тематичних рубрик додані порядкові номери бібліотечних досвідів.

Видання стане у нагоді бібліотечним фахівцям, урядовцям, представникам недержавних організацій, викладачам та студентам бібліотечної спеціальності, громадськості, яка зацікавлена у розвитку бібліотечної справи краю.

Упорядник: Волян Наталія Петрівна

Відповідальна за випуск: Промська Олександра Леонідівна

ЗМІСТ

ВОЛЯН Н. ВСТУП.....	4
ДОСВІД ПУБЛІЧНИХ БІБЛІОТЕК РІВНЕНЩИНИ.....	6
Веб-сайт бібліотеки як інструмент просування послуг бібліотеки.....	6
Що край – то звичай.....	9
На вигоні бубна чути.....	10
Діалог поколінь.....	11
Бібліотечна арт-зупинка.....	12
Бібліо-мото-тека.....	14
Долі, обпалені війною.....	16
Творча лабораторія – скрапбукінг.....	17
Сучасні бібліотечні послуги для сільської громади.....	18
Бібліотека на допомогу освіті та вибору професії.....	20
Сучасна бібліотека – дітям.....	22
Клуб за інтересом «Віночок».....	24
Музейна експозиція «Від старовини до сьогодення».....	25
Знай своїх краян.....	26
Клуб за інтересами декоративно-прикладного мистецтва «Мальва».....	27
Бібліоняня.....	28
Сільська бібліотека – осередок духовного становлення особистості.....	28
Від давнини до сьогодення.....	30
Нехай земля квітує всюди – природу збережемо люди.....	31
Умілі ручки.....	31
Бібліотека і національні товариства краю: грані співпраці.....	32
Впровадження нових сучасних бібліотечних послуг в життя працівників сільського господарства, фермерів.....	33
Бібліотека – центр розумних рішень.....	34
Музейна експозиція «Історія нашої церкви».....	34
Літо з книгою.....	36
Проект «Сім'я в бібліооб'єктиві».....	37
Блог – як складова розвитку сімейного читання.....	39
Клуб «Майстриня».....	40
Бібліотека – територія простору.....	41
Музейна кімната «Мамина світлиця».....	43
Biblionet.....	44
Своїми руками прославлю село.....	45
Книжкова галявина.....	46
Краєзнавчі бібліопазли.....	47
Дитяче дозвілля з бібліотекою.....	48
Заради усмішок дітей.....	49
Додаток № 1. Лисица і журавель.....	50
Додаток № 2. Програма конференції.....	51
ТЕМАТИЧНІ РУБРИКИ.....	53

П'ятий рік поспіль Рівненське обласне відділення Української бібліотечної асоціації спільно з КЗ «Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека» РОР організує та проводить обласний фестиваль-конкурс інноваційного бібліотечного досвіду «Бібліофест», який спрямований на виявлення ефективних форм бібліотечного досвіду для залучення користувачів у бібліотеку та розвитку творчих ініціатив бібліотечних спеціалістів Рівненської області.

Цьогоріч на участь у конкурсі зголосилися централізовані бібліотечні системи Володимирецького, Демидівського, Дубенського, Зарічненського, Здолбунівського, Корецького, Острозького, Сарненського районів.

Для демонстрації кращих бібліотечних практик центральних і сільських книгозбірень на місцях були організовані бібліотечні ярмарки. Заявлені учасники конкурсу облаштували експомісця, де за допомогою фото-, відеоматеріалів, різних виробів користувачів, зайнятих у бібліотечних майстер-класах, історій успіху представили інноваційні послуги, форми роботи з відвідувачами тощо.

Роботу ярмарку забезпечувало поважне журі з числа представників місцевих органів влади, засобів масової інформації, неурядових організацій, відомих та популярних людей районів.

Першою у бібліотечному марафоні стартувала Острозька централізована система публічно-шкільних бібліотек. У програмі острозького «Ярмарку бібліотечних інновацій» – презентація інноваційного досвіду; відвідування корчми-читальні «Книжковий хутір»; креатив-майстерня «Книжкові інсталяції – нетипова форма бібліотечної роботи», інші заходи.

Демидівський ярмарок «Світ нових бібліотечних ідей» пропонував ознайомлення з сучасними бібліотечними послугами, відвідування творчої лабораторії, участь у майстер-класах по виготовленню прикрас у техніці канзаши та різні урочистості.

«БібліоКре@тив – 2015!», що відбувся у Сарнах, об'єднав найкреативніших бібліотекарів району, які продемонстрували 22 найкращі досвіди роботи. Переможці були визначені у номінаціях: «Організація змістовного дозвілля», «Активна аудиторія», «Красна діяльність бібліотек».

Під гаслом «Бібліотека – нові часи, нові можливості!» на Здолбунівщині пройшов фестиваль-конкурс інноваційного бібліотечного досвіду. Серед представлених робіт було обрано чотири переможці у номінаціях: «Популяризація книги та читання», «Активна аудиторія», «Бібліотека – центр громади», «Красна діяльність бібліотек: історію пишемо самі».

У переддень Всеукраїнського дня бібліотек у Дубенській центральній районній бібліотеці пройшов бібліотечний ярмарок, де бібліотекарі представляли власні інноваційні ідеї, втілені у послугах. У програмі заходу – флешмоб, конкурс малюнків на асфальті для юних читачів та нагородження переможців конкурсу. Серед найкращих досвідів – створення музейних експозицій у сільських бібліотеках, робота з дітьми та бібліотечні послуги для молодих мам.

На Кореччині відбувся ярмарок бібліотечних ідей «Бібліотека – можливості без кордонів», де був представлений щедрий бібліотечний урожай креативних ду-

мок, творчих задумів, неоціненного досвіду. Фестиваль об'єднав 15 книгозбірень. Всі бібліотеки-учасниці мали можливість представити досвід своєї роботи через облаштування експозиції, що ілюструвала суть проекту. Бібліотекарі демонстрували фотографії бібліотечних подій та користувачів, які стали учасниками бібліотечних ініціатив, рекламну продукцію, вироби учасників майстер-класів, розповідали про традиційні та інноваційні форми роботи, представляли слайд-презентації та відеозаписи.

Цікаві ідеї було представлено на Зарічненському фестивалі-конкурсі, де 18 книгозбірень демонстрували власні професійні інновації у таких номінаціях: «Моя унікальна аудиторія», «Молодіжна ініціатива», «Популяризація творів місцевих авторів» та «Бібліотека в житті громади».

Володимирецький ярмарок бібліотечних послуг «Бібліотека у просторі!» продемонстрував 19 найкращих бібліотечних досвідів у 4-х номінаціях: «КІТ в бібліотеці: майбутнє бібліотеки починається сьогодні», «Мій край краплиночка на карті», «Професійний креатив: формуємо власний імідж», «Ти не один».

Завершував марафон бібліотечних фестивалів дубровицький «Бібліофест». Свої презентаційні стенди оформили 20 книгозбірень, які мають досвід успішного обслуговування читачів, впровадження безкоштовних інноваційних послуг. На фестивалі відбувся святковий ярмарок, на якому господар з господинею запрошували відвідати презентації проектів інноваційних бібліотечних послуг у різних номінаціях: «Активна аудиторія», «Бібліотека та громада», «Бібліотечні рецепти успіху», «Популяризація книги та читання».

У кожному районі були визначені переможці у декількох номінаціях та переможець гран-прі, який отримав спеціальну нагороду від Рівненського обласного відділення УБА.

Волян Наталія, головний бібліотекар

ВОЛОДИМИРЕЦЬКИЙ РАЙОН

БІЛЕНСЬКА ПУБЛІЧНО-ШКІЛЬНА БІБЛІОТЕКА

34381, с. Біле, Володимирецький район, Рівненська область

e-mail: bilebiblioteka@ukr.net

Автор: Кобець Л.А., завідувача бібліотекою

1. ВЕБ-САЙТ БІБЛІОТЕКИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ПРОСУВАННЯ ПОСЛУГ БІБЛІОТЕКИ

Проект включає в себе реалізацію інформаційної функції бібліотеки через власний веб-ресурс. Створюючи веб-сторінку, бібліотека поставила за мету – здійснювати інформаційно-презентаційну роботу щодо послуг та ресурсів публічно-шкільної бібліотеки, життя громади від історії до сьогодення.

Бібліотечна веб-сторінка пропонує інформацію про життя громади с. Біле, відомості про цікавих особливостей краю, інфраструктуру населеного пункту, унікальні місця краю (озеро, заповідник), природні ресурси, туристичні маршрути, рекреаційні місця. Зібрані та представлені для ознайомлення легенди, перекази, історії села, фотоматеріали.

Бібліотека зуміла провести успішну рекламу веб-ресурсу в районній газеті, через підготовлені оголошення, буклети, презентації. В соціальних мережах «ВКонтакте» та «Однокласники» розміщена інформація про бібліотечну веб-сторінку.

Окремим користувачам (вихідцям із села Біле, які довгий час проживають за межами країни) надіслані повідомлення з посиланнями на веб-сторінку. Розміщена на веб-сторінці інформація – цікава й корисна та стане у нагоді різним групам користувачів.

Сьогодні, завітавши на бібліотечну сторінку, можна дізнатися, переглянути, прочитати інформацію про унікальний туристичний маршрут «Антонівка-Біле» вузькоколійної залізниці, графік руху поїзда, музейну експозицію бібліотеки «Етнопобут. Регіональна специфіка національного одягу. Старовинні рецепти приготування їжі на Поліссі», а також агрооселі для відпочивальників та місцеві водойми, які можуть відвідати подорожуючі туристи з Рівного, Луцька, Івано-Франківська і ін.

Бібліотека активно впроваджує нові послуги, які стали популярними серед учнів, вчителів, студентів, громади села. Віртуальні екскурсії рідним краєм «Традиції нашого краю», краєзнавчі подорожі «Відомі люди, які відвідували наше село», віртуальні уроки «Історія села Біле та побут у минулому», «У що вдягалися наші бабусі» організовуються для учнів загальноосвітньої школи. На матеріалі бібліотечної музейної експозиції готуються науково-дослідницькі роботи про поліську вишивку, побут, історію села Біле ХІХ–ХХ ст.

Через електронну пошту бібліотеки, повідомлення в соціальних мережах та по телефону бібліотека здійснює інформування користувачів.

В перспективі планується доповнення веб-сторінки аудіо-, відеофайлами, електронними презентаціями.

ГОРОДЕЦЬКА ПУБЛІЧНО-ШКІЛЬНА БІБЛІОТЕКА

34381, вул. Коломийця 154/А, с. Городець, Володимирецький район, Рівненська область

e-mail: gorodlibrary@ukr.net

Автор: Салівоник Л. М., завідувача бібліотекою

2. ЩО КРАЙ – ТО ЗВИЧАЙ

Другий рік поспіль бібліотека за допомоги народного фольклорного колективу «Берегиня», що діє при Городецькому СБК, волонтерів, учнів місцевої школи, веде роботу по збереженню та відтворенню культурних традицій, побуту та життя городоцького краю минулих років. Завдяки зібраним та опрацьованим спогадам односельців-старожилів вдалося віднайти унікальні відомості про історичні події села далекого довоєнного періоду, обрядові традиції, місцевий фольклор, декоративно-ужиткове мистецтво.

З метою збереження та популяризації духовної та культурної спадщини Городця розпочато створення відео сюжетів із історичною реконструкцією місцевої події чи явища. Наразі створено три фільми, зокрема, «Городецькі вечорниці», «Різдвяні посиденьки», «Городецька куделя».

Довжина стрічок складає від 60 до 90 хвилин. Кожен сюжет супроводжується розповіддю, історичними довідками, відтворенням місцевого діалекту, ілюстрацією костюмів, речей домашнього вжитку, демонстрацією пісень.

Перегляд таких сюжетів збирає велику кількість глядачів і дає змогу поринути у минулі роки та відчутти весь колорит тогочасних городецьких традицій.

Бібліотека і надалі планує продовжити роботу по збору інформації у старожилів села, підготовку інших тематичних відео сюжетів, аби точніше відтворити традиції тогочасного життя.

ЖОВКИНІВСЬКА ПУБЛІЧНО-ШКІЛЬНОЮ БІБЛІОТЕКА

34363, вул. Ватутіна, 8, с. Жовкинi, Володимирецький район, Рівненська область

Автор: Власова Н. І., завідувача бібліотекою

3. НА ВИГОНІ БУБНА ЧУТИ

Зберегти чистими і повноводними фольклорні джерела поліського села Жовкинi, передати багаті звичаї, традиції та обряди краю – наскрізна ідея проекту «На вигоні бубна чути».

Результатом реалізації проекту стало створення при бібліотеці краєзнавчої світлиці «На вигоні бубна чути» або «Нематеріальна спадщина народу: пісні, легенди, перекази, прислів'я, народні танці, ігри, забавлянки» у 2012 році.

Основою експозиції стала нематеріальна спадщина краю – пісні, ігри, забавлянки, веснянки краю, записані від старожилів села та району, які представлені у вигляді збірок фольклорних творів, рукописних матеріалів, аудіоматеріалів, зібраних в ході фольклорних експедицій, тематичних папок з історії Жовкинь.

До роботи над проектом долучилися волонтери, працівники районного музею, фольклористи, вчителі музики загальноосвітньої школи, керівник місцевого фольклорного колективу, учнів старших класів.

За їх участі проведено близько 10 фольклорних експедицій, якими охоплено майже весь район – Жовкинє, Великий Жолудськ, Малий Жолудськ, Чучево, Мостище, Балаховичі, Полиці, Острівці, Хиночі, Степангород, Мульчиці, Городець, Велихів, Великі Цепцевичі, Антонівка.

Як результат – на диктофон записано більше сотні фольклорних матеріалів, легенд, переказів, з них – понад тридцять уже використовують в своєму репертуарі місцевий ансамбль «Веселики Полісся», учасники художньої самодіяльності Володимирецького районного будинку культури, сіл району, районна музична школа. Підготовлено та видано збірку фольклорних записів Ольги Воробей «З народного джерела». Розпочато створення відео- та аудіозаписів фрагментів фольклорних елементів, зразків пісенної спадщини краю.

Діяльність бібліотеки та робота музейної експозиції висвітлюється на її веб-сторінці.

Матеріали світлиці активно використовуються вчителями музики, студентами, учнями музичних училищ, фольклористами, краєзнавцями, дослідниками фольклору.

Краєзнавча світлиця стала популярним місцем проведення соціокультурних заходів бібліотеки, організовано екскурсійні послуги для громади. Розширилося і коло партнерів. Відтепер бібліотека завжди у центрі уваги засобів масової інформації та усіх поціновувачів історії та культури рідного краю.

У подальшому планується випуск CD-дисків під назвою «В піснях, фольклорі і традиціях живе Жовкинєвська земля», буклетів про музейну експозицію бібліотеки «На вигоні бубна чути».

ІВАНЧІВСЬКА ПУБЛІЧНО-ШКІЛЬНА БІБЛІОТЕКА

34375, вул. 1 Травня, 20, с. Іванчі, Володимирецький район, Рівненська область

Автор: Бачинська С. Я., бібліотекар

4. ДІАЛОГ ПОКОЛІНЬ

Іванчівська публічно-шкільна бібліотека змінила формат роботи та спрямувала зусилля на заповнення лакун в культурному житті громади, покращення якості бібліотечних послуг.

Бібліотекою був розроблений проект «Діалог поколінь», покликаний акумулювати, зберігати та надавати користувачам доступ до джерел про історико-культурну спадщину рідного краю. З цією метою в книгозбірні була створена музейна експозиція «Ремесла нашого краю: ткацтво. Виготовлення предметів домашнього вжитку».

Проект охопив учнів загальноосвітніх закладів, вчителів, студентів, викладачів, краєзнавців-дослідників та всіх, хто цікавиться історією краю та свого роду.

Фонд експозиції налічує більше сотні експонатів. Його формування відбувалося за рахунок матеріалів зібраних у місцевих жителів, дарунків односельчан: виткані килими та доріжки, старовинний весільний костюм, коловорот (прялка), солом'яник (кошик дерев'яний для цівок), личаки (постоли), свити, полотняний чоловічий та жіночий одяг, лляні вишиті та виткані рушники, вишиті хустини, жарові праски.

Серед цікавих господарських експонатів: ткацький верстат, цівки, ярмо, потак, ночви дерев'яні, настільниця полотняна, підсвічники, бердо і човник. Бібліотекар збирала чималу кількість легенд, переказів, спогадів старожилів.

Результатом проекту «Діалог поколінь» стало впровадження екскурсійних послуг, нових форм популяризації краєзнавчої тематики, видання збірки поетичних творів місцевих жителів. Розширилося коло партнерів бібліотеки та утвердився позитивний імідж закладу як сучасного краєзнавчого центру на селі.

Для того, щоб зацікавити користувачів історією рідного краю через історію власної сім'ї, для відродження духовного зв'язку із землею предків, сім'єю, родом, народом бібліотека залучає користувачів до створення власного родового дерева.

Хід проекту висвітлювався в ЗМІ, на сайті Володимирецької централізованої системи публічно-шкільних бібліотек (<http://volodymirec.libr.ru.ua>) у рубриці «Проекти. Конкурси».

ПУБЛІЧНО-ШКІЛЬНА БІБЛІОТЕКА смт РАФАЛІВКА

34371, вул. Садова, 8, смт Рафалівка, Володимирецький район, Рівненська область
e-mail: rafbiblio@ukr.net

Автор: Хомич Л. О., бібліотекар

5. БІБЛІОТЕЧНА АРТ-ЗУПИНКА

Рафалівська публічно-шкільна бібліотека стала арт-платформою, яка об'єднала учнів, вчителів, домогосподарок, молодих мам, пенсіонерів, творчу молодь, зацікавлених осіб у спільній творчій роботі.

На сьогоднішній день – це одна з найефективніших форм творчого навчання, яка забезпечує можливість ознайомлюватися з новими методиками та авторськими напрацюваннями.

Бібліотечна арт-зупинка – це дружна сім'я бібліотекарів, читачів, у якій кожен має змогу обрати справу до душі, знайти нових друзів, провести вільний час цікаво, весело, креативно, корисно.

Відвідувачі засідань арт-зупинки мають змогу взяти участь у тематичних майстер-класах. Заняття проходять у групах з 8-11 осіб різних вікових категорій. Папір, нитки, тканина – це маленький фрагмент того, з чим працюють учасники. Налагоджена співпраця бібліотеки з Рафалівським центром дитячої та юнацької творчості. Керівник гуртка цього закладу – волонтер бібліотеки, охоче ділиться з присутніми своїми знаннями, проводить майстер-класи по виготовленню паперових лебедів, квітів, ваз, з ниток – новорічних прикрас, ялинок.

На згадку про спільну творчість присутні фотографуються і з нетерпінням чекають наступної зустрічі. З часу дії арт-зупинки відбулося 17 майстер-класів: «Виготовлення Валентинок», «Пляшка стара – річ нова», «Чудо-квілінг», «Браслети зі стрічок», «Виготовлення ляльки-мотанки», «Логотип бібліотеки», «Книга-сюрприз», які відвідали близько сотні користувачів бібліотеки. Охоче діляться з присутніми своїми вміннями відомі майстри, зокрема, майстер-клас з писанкарства для присутніх провела Ірини Данилейко, майстриня з писанкарства з м. Київ.

Також бібліотека запровадила роботу арт-зупинок за маршрутами: загальноосвітні школи селища, дитячі садочки, бібліотечна галявина. Так, в стінах дошкільного навчального закладу «Сонечко» для малечі старшої групи організували майстер-клас із виготовлення гусениць з кольорового паперу. Майстер-клас з бісероплетіння проведено на галявині біля бібліотеки. В Рафалівському НВК «ЗОШ І ст. ДНЗ» учні 4 класу долучились до майстер-класу з виготовлення різнобарвних браслетів. Для дітей старшого шкільного віку в стінах загальноосвітньої школи І–ІІІ ст. проведено майстер-клас «Ми хочемо миру». Учасники в техніці квілінг виготовляли патріотичну символіку. В селищній раді цікаво і змістовно пройшов майстер-клас «Новорічний сувенір».

Під час заходу «Маківки» школярі місцевої школи, дізналися про історію виникнення символу пам'яті – червоного маку і долучились до його виготовлення.

Цікаву інформацію про різноманітні техніки виконання виробів декоративно-прикладного мистецтва отримують учасники заходів з інтернету.

Завдяки віднайденим схемам та інформації, місцеві майстрині освоїли народну вишивку, а вишиті вироби згодом стали експонатами мистецької виставки.

Бібліотека вперше провела майстер-клас онлайн по виготовленню різдвяної зірочки зі зношених книг. Учасниками віртуального заняття стали відвідувачі Полицької, Городецької, Антонівської публічно-шкільних бібліотек, районної бібліотеки для дітей.

Розгорнута в бібліотеці виставка матеріалів і виробів учасників майстер-класів – «Чудо-руки – чудо-штуки» привертає увагу відвідувачів бібліотеки. Їх відгуки знаходять місце у соціальних мережах «Однокласники», Фейсбук.

Нині людно у бібліотеці. Сюди приходять для спілкування, обміну життєвим досвідом з найрізноманітніших питань, чомусь навчитися чи навчити. Як результат – бібліотека залучила волонтерів для проведення майстер-класів, спонсорів до розбудови бібліотеки. Так, волонтер-житель села передплатив для бібліотеки періодичні видання. Спонсори надали допомогу у ремонті приміщення, зокрема, замінено вікна на енергозберігаючі.

Через проведені заходи, успішну рекламу формується імідж бібліотеки як інформаційного, інтелектуального центру територіальної громади, що забезпечує розвиток творчих, інтелектуальних здібностей мешканців, урізноманітнює дозвілля.

Фотозвіт та інформація про бібліотечні майстер-класи вміщується на вебсторінці бібліотеки <http://volodymirec.lib.rv.ua/silskiPSHB/NRafalivka/index.html>, в соціальних мережах.

СТЕПАНГОРОДСЬКА ПУБЛІЧНО-ШКІЛЬНА БІБЛІОТЕКА

34314, вул. Шевченка, 57, с. Степангород, Володимирецький район, Рівненська область

e-mail: RajechkaM@ukr.net

Автор: Макарчук Р. В., завідувача бібліотекою

6. БІБЛІО-МОТО-ТЕКА

Степангородська бібліотека спрямувала свою роботу для громадян, які з різних причин не можуть користуватися послугами книгозбірні.

З метою налагодження бібліотечного обслуговування таких жителів завідувача бібліотекою разом із соціальним працівником сільської ради, психологом, вчителями Степангородської загальноосвітньої школи шляхом опитування, анкетування та спілкування виявили потенційних користувачів, які потребують бібліотечного обслуговування вдома.

Добре знаючи жителів місцевої громади, їхнє життя і проблеми, бібліотекар вирішила спрямувати свою роботу на громадян, які опинилися в складних життєвих ситуаціях, для яких книга, інформація, спілкування, можливо є єдиним віконцем у великий світ, а слово «читати» рівноцінно поняттю «жити». Було виявлено 9 осіб, які потребують таку соціальну послугу. Це діти да дорослі, які обмежені у пересуванні через хворобу, самотні літні люди.

Постало питання як «вписати» цю послугу в звичайний графік роботи бібліотеки.

Село Степангород одне з найбільших сіл району з населенням 2234 осіб, в селі 570 дворів, 26 вулиць, 4 провулки. Бібліотекарем було вирішено задіяти власний технічний засіб – мотоцикл (досвід водіння мотоциклом бібліотекар має), щоб з найменшими затратами часу охопити бібліотечним обслуговуванням соціально вразливі категорії населення. Послуга отримала назву «Бібліо-Мото-тека» – сучасна «мобільна» бібліотека на колесах.

Графік роботи, карта-схема позначень вулиць і будинків (це найвіддаленіші куточки села), які відвідує бібліотечний працівник, розміщені на дошці оголошень бібліотеки.

У визначені дні, долаючи бездоріжжя, у будь-яку погоду бібліотекар їде туди, де його чекають.

Книги, періодичні, електронні видання приходять на допомогу людям, які потребують інформаційної підтримки.

Серед учасників є діти, які навчаються вдома індивідуально. Найважче для малечі сидіти в чотирьох стінах, коли їхні однолітки біжать до школи, тому бібліотекар намагається доставити їм цікаві книжкові новинки, полегшити їх самотність. І коли дитина запитує про наступний візит, приходить усвідомлення важливості такої послуги. Разом із літературою бібліотекар пропонує відеотеку, в якій зібрані диски з мультфільмами, дитячими та молодіжними серіалами, художні фантастичні фільми, збірки пісень, карооке. Бібліотекар намагається поповнювати і оновлювати відеотеку, підбирає фільми на замовлення.

Приймаються попередні замовлення від користувачів по телефону. Постійно надсилаються рекламні матеріали «До нас нова книга прийшла», «Сторінками періодичних видань». Підібрати схему вишивки, в'язання спицями, гачком відтепер можна через інтернет у бібліотеці.

Жителі с. Степангород знають про користь бібліотеки і готові відстоювати її інтереси, вбачають її надійним помічником у впровадженні місцевих ініціатив.

«Бібліо-мото-тека» – не одноразовий захід, а послуга, яка має продовження та нових користувачів.

В планах публічно-шкільної бібліотеки – долучити волонтерів, із числа осіб, котрі мають мототехніку до обслуговування населення.

ДЕМИДІВСЬКИЙ РАЙОН

ДЕМИДІВСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА РАЙОННА БІБЛІОТЕКА

35200, вул. Б. Хмельницького, 12, смт Демидівка, Рівненська область

e-mail: bibdem@meta.ua

Автори: Чудік Л. В., бібліотекар дитячого відділу, Гривіцька Т. Ф., провідний бібліотекар

7. ДОЛІ, ОБПАЛЕНІ ВІЙНОЮ

Патріотичне виховання молодого покоління є одним із основних напрямків роботи Демидівської центральної районної бібліотеки. У центрі уваги бібліотекарів учнівська молодь Демидівщини. Пошук та втілення нових форм роботи з популяризації літератури героїко-патріотичної тематики сприяє вихованню шанобливого ставлення до історичного минулого краю та поваги до героїзму сучасних патріотів-земляків. Бібліотека розпочала збір відомостей про героїчне минуле краю та його мешканців у періоди Другої Світової війни, локальних війн ХХ ст., військового конфлікту на Сході України.

В наш час ключовим каналом зв'язку з молоддю є сайти, соціальні мережі, без використання яких завоювати прихильність серед школярів і студентів неможливо.

З метою збору і представлення відомостей про героїчне минуле Демидівщини на веб-сайті бібліотеки (<http://dem-libr.at.ua/>) створені нові рубрики:

- «Долі, обпалені війною», де розміщена інформація про ветеранів Другої світової війни;
- «Герої не вмирають», де зібрана інформація про загиблого в зоні АТО нашого героя-земляка Романа Зубчука.

На сайті вільної енциклопедії «Вікіпедія» розміщена публікація про селище, в якій виділено розділ «Відомі люди».

Бібліотекарі активно використовують соціальні мережі «Фейсбук», «Вконтакте», «Однокласники», «Google+», «Твіттер» для залучення нових користувачів. Тут кількість друзів бібліотеки зростає через перехресні посилання від бібліотечного сайту до сторінок у соцмережах. Завдяки створеним спільнотам у соціальних мережах віртуальні користувачі можуть дізнатись про заплановані цікаві заходи у бібліотеці, в тому числі на героїко-патріотичну тематику, отримати допомогу у пошуку потрібної інформації, почитати новини про проведені заходи. Соціальні платформи стали місцем представлення власних творчих доробків демидівчан. Тут читачі публікують вірші, нариси, короткі оповіді, переглядають і коментують відеозаписи на бібліотечному каналі в «Youtube».

«Вконтакте» створено теми для обговорення: «Роман Зубчук: пам'ять не вмирає», «Поезія пам'яті Романа Зубчука», «Прозові рядки наших читачів».

Сьогодні не втрачає актуальності тема Другої світової війни. Збір відомостей про цей період в історії Демидівщини, участь жителів у визволенні краю від загарбників здійснюється шляхом запису спогадів свідків воєнних подій, створення цифрових копій фотоматеріалів, листів, ін.

Вшануванню історичного минулого краю і його мешканців сприяють бібліотечні заходи: вечір-зустріч «Відлуння Афганських гір»; круглий стіл «Пам'ять не тлінна»; вечір-реквієм «Цвітуть жоржини чорні в Україні», присвячений вшануванню пам'яті героїв Небесної сотні; до 70-ї річниці визволення України та Перемоги у Другій Світовій війні проведено героїко-патріотичну годину «Вони помирали, щоб жила Україна»; круглий стіл, присвячений Дню Гідності та Свободи України «Ти будеш жити, Україно!», ін.

Популярним серед дітей та молоді стало відвідування майстер-класів, які дозволяють опанувати нові вміння, забезпечують приємне спілкування, нові знайомства з друзями зі спільними інтересами. Дорослі та малі спільно виготовляли маки зі стрічок, як символу пам'яті і національної єдності поколінь, малювали малюнки в рамках акцій «Намалюй малюнок солдатів», «З Україною в серці». Кожна зустріч супроводжувався слайд-презентаціями, відеофільмами та музикою.

Поширенню відомостей про нові послуги та ресурси бібліотеки сприяють виготовлені та розповсюджені закладки, буклети «Долі, обпалені війною», «Дорогами пам'яті», «Дай нам силу і відвагу, Україні на славу!», «Герої не вмирають, вони живуть повік у пам'яті народній», публікації в районному тижневику та радіопередачі по місцевому радіомовленню.

ПУБЛІЧНО-ШКІЛЬНА БІБЛІОТЕКА с. РОГІЗНЕ

35222, вул. Перемоги, 12/Б, с. Рогізне, Демидівський район, Рівненська область

Автор: Гах М. В., бібліотекар

8. ТВОРЧА ЛАБОРАТОРІЯ – СКРАПБУКІНГ

В 2014 р. Рогізенська публічно-шкільна бібліотека впровадила нову послугу для користувачів шкільного віку «Творча лабораторія – скрапбукінг».

Скрапбукінг (від англ. Scrapbooking: scrap – вирізка та book – книга) – це де-

коративне оформлення альбомів, листівок, рамок для фотографій та ін.

Відтепер створити власний фотоальбом, листівку чи фоторамку своїми руками на бібліотечних майстер-класах стало модно! Бібліотекар самостійно опанувала цей вид творчості і кожен охочий може взяти участь у майстер-класі від бібліотекаря. Тематика таких занять різноманітна. Кожна зустріч у бібліотеці присвячена опануванню різних технік скрапбукінгу: «Виготовлення рамок для фотографій у техніці «скрапбукінг», «Листівки до Дня Валентина», фотоальбом «Бібліотечний калейдоскоп», вироби до Великодня, до 200-річчя Т. Г. Шевченка, «Виготовлення кулінарної книги у техніці «скрапбукінг».

Запрошення на майстер-клас, представлення робіт, обговорення тематики наступних занять відбувається через бібліотечну сторінку «ВКонтакте». Тут відображаються всі майстер-класи, які проведені у бібліотеці.

ПУБЛІЧНО-ШКІЛЬНА БІБЛІОТЕКА с. РУДКА

35221, вул. Замкова, 9, с. Рудка, Демидівський район, Рівненська область

e-mail: L36-01@meta.ua

Автор: Ходорчук В. М., бібліотекар

9. СУЧАСНІ БІБЛІОТЕЧНІ ПОСЛУГИ ДЛЯ СІЛЬСЬКОЇ ГРОМАДИ

Рудківська бібліотека стала сучасним закладом, який надає нові послуги з використанням інформаційних технологій. У листопаді 2011 р. гостинно відкрив свої двері пункт вільного доступу до інтернет. Це стало можливим завдяки участі у конкурсі проектів «Організація нових бібліотечних послуг з використанням віль-

ного доступу до мережі Інтернет» в рамках програми «Бібліоміст». Бібліотека отримала 2 комп'ютери з підключенням до інтернету, 2 веб-камери, навушники, колонки та ліцензоване програмне забезпечення від компанії «Майкрософт». Наявність універсального пристрою дозволяє сканувати документи, копіювати необхідну інформацію та множити матеріали.

Сьогодні книгозбірня пропонує вільний і безкоштовний доступ до Інтернет для всіх категорій користувачів, не залежно від віку, статі, соціального та матеріального становища. Після навчання у тренінговому центрі на базі Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки бібліотекар набула практичних навичок роботи на комп'ютері та в інтернеті та надає користувачам сучасні інноваційні послуги. Число нових користувачів постійно зростає.

Бібліотека використовує сучасні інструменти комунікації з громадою, зокрема, діє блог «Бібліотечне життя рудківчан», де висвітлюється вся інформація про соціокультурну діяльність закладу. Підтримується сторінка бібліотеки в соціальній мережі «Однокласники».

Нині Рудківська бібліотека стала центром культурного життя громади і пропонує своїм відвідувачам доступ до інтернет-ресурсів, навчання роботі на комп'ютері та пошуку в інтернет, створення електронних презентацій, соціальних сторінок, тематичні віртуальні мандрівки, створення та використання електронної пошти тощо.

Відвідувачі бібліотеки активно опановують та використовують електронні сервіси для забезпечення потреб життєдіяльності: онлайн-доступ до законодавчих документів та отримання адміністративних послуг, замовлення квитків, оплата комунальних послуг та здійснення платежів через «Приват 24», реєстрація учнів на

офіційному веб-сайті Українського центру оцінювання якості освіти для участі у зовнішньому незалежному оцінюванні (ЗНО), тренування зі складання тестів ЗНО в електронному режимі, електронна реєстрація заяв на вступ до ВИШів, скайп-спілкування з рідними та близькими, підтримка зв'язків з друзями через соціальні мережі «Однокласники», «ВКонтакте», «Фейсбук», «Твіттер», придбання товарів онлайн (дитячий одяг, взуття, побутова техніка, запчастини до автомобілів, насіння овочів, саджанців).

Сучасні бібліотечні послуги стрімко увійшли до повсякденного життя громади с. Рудка, перетворивши книгозбірню на діловий центр села.

ПУБЛІЧНО-ШКІЛЬНА БІБЛІОТЕКА с. ВЕРБЕНЬ

35200, вул. Зелена, 10, с. Вербень, Демидівський район, Рівненська область

e-mail: L36-02@meta.ua

Автор: Стрихарська О. В., бібліотекар

10. БІБЛІОТЕКА НА ДОПОМОГУ ОСВІТИ ТА ВИБОРУ ПРОФЕСІЇ

Вільний доступ до актуальної інформації є необхідною передумовою функціонування сучасного суспільства. Однак жителі невеликих віддалених населених пунктів не мають можливості регулярно користуватися інтернетом як через брак необхідних навичок, так і комп'ютерної техніки.

Саме бібліотека знає, які послуги найбільш затребувані в громаді, особливо учнівської молоді. Тож коли запрацювала система онлайн-реєстрації для участі у зовнішньому незалежному оцінюванні (ЗНО) – це стало справжньою проблемою в сільській місцевості, де інтернет-зв'язок або взагалі відсутній, або його швидкість не дозволяє повноцінно використовувати онлайн-сервіси.

Саме на вирішення цієї проблеми бібліотека спрямувала свої зусилля, реалізуючи проект від програми «Бібліоміст».

Одним із завдань, що потребувало вирішення було ознайомлення з сайтом Українського центру оцінювання якості освіти для участі у ЗНО, реєстрація на пробне тестування. Перші кроки давалися дуже важко – відчувалася невпевненість, але разом з тим і відповідальність. Після опанування особливостей роботи з освітніми сайтами було розпочато консультування школярів: як зареєструватися на пробне тестування, як працювати з освітніми ресурсами, як обрати вищий навчальний заклад, які для цього необхідні документи.

За останні 4 роки кількість випускників, які скористалися в бібліотеці веб-сайтом центру ЗНО помітно зросла.

За цей час бібліотека накопичила значний досвід у інформаційному забезпеченні абітурієнтів та їхній профорієнтації.

На початку навчального року бібліотекар проводить зустрічі на тему «До універу через інтернет», де ознайомлює майбутніх абітурієнтів і їхніх батьків з новими послугами, які надає бібліотека майбутнім випускникам. Проводить огляди довідкової літератури, яка покращить їхній рівень знань у підготовці до ЗНО. Готує списки довідкової літератури та перелік тестових зошитів з предметів, які є в бібліотеці. Список «Гаряча лінія» розміщується біля книжкової виставки: «Склади іспит на відмінно». В ньому бібліотекар за допомогою стікера або кольорових на-

ліпок відмічає в кого знаходиться дана книга. В бібліотеці також зберігається інформація про довідники, які були придбані випускниками попередніх років і є у їхній безпосередній власності.

Бібліотека щороку поповнюється новими тестовими зошитами з різних предметів та довідниками за рахунок дарування їх бібліотеці. Коли випускники виявляють бажання знайти репетитора, бібліотекар підкаже контактні номери або місце проживання вчителя, який займається репетиторством.

Створений бібліотекою інформаційний бюлетень «Пробне ЗНО – шлях до успіху» інформує про терміни проведення ЗНО та місце для реєстрації.

Бібліотекар допомагає майбутнім абітурієнтам та їх батькам зорієнтуватися в різноманітні ВНЗ, форм навчання, пропонованих програм та виборі майбутньої професії. З цією метою здійснюється пошук інформації про ВИШ та його репутацію, ціну навчання та кількість державних місць, транспортне сполучення, плату за гуртожиток та квартиру.

Сьогодні учнівська молодь с. Вербень робить свій вибір майбутньою професії разом із бібліотекою!

ДУБЕНСЬКИЙ РАЙОН

ДУБЕНСЬКА РАЙОННА ДИТЯЧА БІБЛІОТЕКА

35600, вул. Скарбова, 9, м. Дубно, Рівненська область

e-mail: dytdubno@ukr.net

Автор: Олійник С. Г., бібліотекар

11. СУЧАСНА БІБЛІОТЕКА – ДІТЯМ

Пріоритетними напрямками діяльності Дубенської районної дитячої бібліотеки є забезпечення прав дітей на повноту і свободу доступу до інформації; допомога у вивченні і розширенні знань з предметів шкільної програми; підвищення інформаційної культури та культури читання; організація дозвілля.

Бібліотека співпрацює з школами, дитячими садками, Будинком дітей та молоді, батьками та громадськими організаціями («Просвіта», Дубенська організація спілки письменників України, товариство польської, чеської культури) та засобами масової інформації.

Працівники дитячої бібліотеки спрямовують свою діяльність на розвиток пізнавальних інтересів і здібностей дітей. В бібліотеці налагоджена чітка система індивідуальної та масової роботи по обслуговуванню користувачів. Розкрити нові освітні і творчі можливості користувачів допомагає вільний доступ до інтернет, організований завдяки участі в програмі «Бібліоміст» в рамках реалізації проекту «Організація нових бібліотечних послуг з використанням вільного доступу до інтернету». У книгозбірні організовані 4 інтернет-місця, наявні принтер та сканер, які забезпечують дітям, керівникам дитячого читання, бібліотекарям зручність, комфорт та сучасний рівень інформаційного обслуговування. Дитяча бібліотека пропонує всім користувачам вільний безкоштовний доступ до інтернет-ресурсів, сканування інформації, друк, копіювання, індивідуальне і групове навчання, роботу за комп'ютером тощо.

Довідково-бібліографічна та інформаційна робота спрямована на виховання інформаційної культури читачів-дітей, інтересу до читання. З цією метою проводяться бібліотечно-бібліографічні заняття з учнями 1–9 класів, інформаційні години, експрес-інформації, групове, індивідуальне інформування читачів-дітей та керівників дитячого читання. Бібліотека проводить консультації, тренінги, заняття з оволодіння навиками використання комп'ютерної техніки.

Сьогодні бібліотека поряд з традиційними носіями інформації поповнює свій фонд документами на електронних носіях. Серед основних тем: історія, література, екологія, краєзнавство, які читачі та організатори дитячого читання використовують у вивченні предметів шкільної програми, в гуртковій роботі.

Бібліотекою проводиться активна робота по популяризації літератури, де поряд з традиційними формами використовуються нові – живі, емоційні, ігрові форми, які пробуджують зацікавленість читачів, розвивають образне мислення. Організувати змістовне дозвілля читачів-дітей допомагають клуби за інтересами «В колі друзів» та гурток «Книга – лялька». Серед форм роботи – презентації книг, зустрічі з письменниками краю, шевченківські читання флешмоби, акції, віртуальні мандрівки, різноманітні ігрові та розважальні програми.

Підвищити роль читання в житті дітей, залучити нових читачів допомагає конкурс «Найкращий читач року», який традиційно проходить в бібліотеці. Конкурс збирає найначитаніших, найактивніших читачів з усіх бібліотек району. Спонукали юних читачів до творчості, пробудили бажання мислити, творити, фантазувати і різноманітні конкурси, де діти створювали книги-саморобки. Їх діти виготовляли разом із батьками – «Барвисте намисто», «Шевченко – це Україна», ««Па-

м'ять про подвиг», «В ім'я Перемоги» та ін.

Відкрити себе, свої захоплення та уподобання, поринути у світ творчості дозволили майстер-класи, що проводились в бібліотеці. Використавши інтернет, книги та різноманітні матеріали, працівники бібліотеки і волонтери допомагали дітям оволодівати різними техніками рукоділля. Дитяча бібліотека радо зустріла всіх охочих взяти участь у майстер-класах з виготовлення новорічних прикрас, лялькомотанок тощо. Досконало оволодіти різними техніками квілінгу, бісероплетіння, айріс-фолдінгу, декупажу та ін. допомагають керівники гуртків Будинку дітей та молоді. Тут кожен зміг проявити індивідуальність і отримати результат своєї художньої творчості.

Вироби вирізнялися своєю оригінальністю, креативністю і як результат дитячої творчості були представлені в дитячій бібліотеці на виставках «Новорічні фантазії», «Дива своїми руками», «Мій світ і я», «Від серця до серця» та ін.

Інформаційні рекламні повідомлення про актуальні заходи виставляються на блозі районної дитячої бібліотеки «Книголюбія», на сторінці бібліотеки «ВКонтакте», в громадських місцях Дубно.

Бібліотека веде власний канал на Youtube, де представляє відеоролики про книги та читання: «Книга без кордонів», «Дитяча бібліотека запрошує в гості», «Слово Кобзаря – вустами нащадків», «Шевченко – це Україна», «Від книги рукописної – до електронної». Дитячою книгозбірнею підготовлено та видано низку інформаційно-бібліографічних матеріалів, серед яких: «Книга і бібліотека в моєму житті», «Весна, книга і бібліотека», «Казка кличе в гості», «Веселкове книжкове літо», «Цей дивний світ – бібліотека», бібліографічний покажчик «Письменники та літератори Дубенщини – дітям».

На виховання інформаційної культури читачів спрямувала свою роботу бібліотека під час бібліотечно-бібліографічних занять, де широко використовувались ресурси інтернету, електронні презентації, відеоролики, фільми та ін.

Книгозбірня формує колекцію аудіокниг. До колекції входять придбані диски з художніми творами, казками, матеріалами на допомогу у вивченні предметів шкільної програми. Також розпочато створення аудіокниг для дітей за творами місцевих авторів, які вони можуть прослухати як у бібліотеці, так і вдома. Колекція аудіокниг представлена творами письменників Дубенщини – Л. Пшеничної, Т. Собецької, М. Пшеничного, С. Рачинця, Я. Савчук, М. Тимчака, Є. Глівки. З книжковими новинками бібліотеки знайомить її сайт та блог «Книголюбія».

Активізувалася робота бібліотеки під час літніх канікул. Формуються тематичні колекції книг для читання влітку: пригоди і фентезі, історичні і фантастичні, науково-популярні твори та за шкільною програмою. А ще різноманітні ігри, брейн-ринги, конкурси допитливих, розваги: «Швидше! Уважніше! Веселіше!», «Забави для кмітливих», «Ми і наші герої», «Похвалися сусідом», «Пізнай і полюби», «Велика літературна мандрівка».

Для найменших організовувалися відеоперегляди улюблених кінофільмів, казок, мультфільмів «В країні Мульті-Пульти». В бібліотеці постійно діє «Ігровий куточок», де діти знайомляться з новинками літератури з «Книжкової валізи», відгадують загадки, ребуси та кросворди, збирають пазли, ставлять лялькові вистави. Цього літа книга покликала читачів в затишні подвір'я, на вулиці. Інтерес виклика-

ла флешмоб «Нас єднає книга», проведена з ініціативи дитячої бібліотеки на підтримку книги. Діти пройшли ходою від бібліотеки вулицями міста з книгами в руках. Вони виголошували гасла про книгу: «Щоб бути розумним – читай!», «Ми вибираємо читання», «З книгою жити, з добром дружити», «Книги читати – усе знати», «Читати – це модно!».

Новинкою сезону стали голосні читання у дворі бібліотеки «Читаємо українську казку». А ще на «книжковій галявині» поруч з бібліотекою діти «посадили» квіти своїх мрій та бажань.

Підсумком літніх читань стало бліц-опитування «Моя улюблена книжка літа». Приємно відмітити, що найбільш затребуваними є книги українських письменників І. Роздобудько, Н. Сняданко, В. Нестайка, О. Бусенко, Ю. Ячейкіна, А. Костецького та ін.

Бібліотека тісно співпрацює із засобами масової інформації (ЗМІ), висвітлюючи кращі заходи бібліотеки на сторінках періодичних видань, телепередач.

КВІТНЕВСЬКА БІБЛІОТЕКА-ФІЛІАЛ № 21

35613, вул. Шкільна, 12, с. Квітневе, Дубенський район, Рівненська область

Автор: Ткач О. Л., провідний бібліотекар

12. КЛУБ ЗА ІНТЕРЕСОМ «ВІНОЧОК»

Пріоритетним напрямком роботи бібліотеки с. Квітневе є робота з дітьми, яка проводиться в рамках засідання клубу за інтересом «Віночок». У плані роботи клубу популяризація літератури, розвиток творчих здібностей користувачів шляхом проведення майстер-класів, творчих занять.

«Віночок» об'єднав дорослих та дітей та пропонує опанувати різні техніками декоративно-прикладного мистецтва на спільних майстер-класах: квілінг та орігамі; паперопластика; писанки, зернівки; робота з соломою та сіном; обереги; витинанка; ізо-нитка; етно-лялька; декор зерном та крупами; бісероплетіння та ін.

Діти з задоволенням створюють своїми руками чудові вироби в техніці квілінг та орігамі. Виготовлення плоских або об'ємних композицій із скручених в спіральки довгих і вузьких смужок паперу захоплює дітей. З паперових спіралей створюють квіти і узор, які потім використовують зазвичай для прикраси листівок, альбомів, упаковок подарунків, рамок для фотографій, картинок. Трішки фантазії та часу і прекрасні композиції у техніці квілінг прикрашають бібліотеку та домівки учасників занять.

Різнобарвними у своєму виконанні є писанки, які виготовляють діти на майстер-класах до Великодніх свят: писанка-зернівка, писанка-мотанка, писанка-травянка, писанка-дряпанка, писанка-бісерка, писанка-крапанка тощо.

Для найменших користувачів бібліотеки створено дитячий куточок, який облаштований яскравими ілюстраціями казок та саморобками, м'якими іграшками. В цьому куточку маленькі читачі можуть відпочити, пограти в різноманітні ігри. Тут для них розмальовки, олівці, фарби.

Багато часу приділяється роботі з природним матеріалом, соломою, сіном і т.д. З соломи створюються чудові картини, обереги, птахи, тварини.

Під час занять постійно використовуються мультимедійні презентації, наоч-

ний матеріал.

Клуб «Віночок» об'єднав дітей та їх батьків, а бібліотека стала простором для інтелектуального розвитку та демонстрації творчих здобутків.

БІБЛІОТЕКА-ФІЛІАЛ с. ЛИПА

35635, вул. Гагаріна, 17, с. Липа, Дубенський район, Рівненська область

Автор: Гандзюк Н. В., завідувача бібліотекою

13. МУЗЕЙНА ЕКСПОЗИЦІЯ «ВІД СТАРОВИНИ ДО СЬОГОДЕННЯ»

Бібліотека с. Липа обслуговує понад 394 користувачів та організовує свою роботу, виходячи із соціальних та життєвих потреб кожного члена громади. Вона стала центром духовного спілкування, серцем усієї місцевої громади, тому протягом багатьох років пріоритетним напрямком роботи у публічно-шкільній бібліотеці с. Липа є народознавчо-краєзнавчий напрямок.

Ознайомившись з досвідом роботи бібліотек-музеїв Хмельниччини, врахувавши рекомендації Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки було прийнято рішення організувати музейну експозицію експозиції «Від старовини до сьогодення» у сільській бібліотеці. Реалізація цієї інновації потребувала вирішення таких завдань: організація експозиції (підготовка приміщення, придбання стелажів), формування фонду, організації послуг та соціокультурної діяльності.

Початком роботи стала участь бібліотеки у конкурсі проектів Благодійного Фонду «Любіть Україну». Книгозбірня виграла грант на суму 4500 гривень на ремонт даху і 1500 грн. для внутрішніх робіт.

Одночасно проходив збір майбутніх експонатів експозиції: предмети побуту, ужитково-прикладного мистецтва, знахідок козацької доби, рукописні матеріали, фотодокументи.

Ідея бібліотеки щодо створення музейної експозиції знайшла підтримку у місцевих органів влади, які співфінансували проект бібліотеки. Музейні та архівні заклади допомогли у пошуку різних відомостей, учнівсько-педагогічний колектив долучився до пошукової роботи, допоміг у оформленні стендів, полиць експозиції, а волонтери – ремонтними роботами, організацією промоційних заходів, розповсюдженням афіш та буклетів. Редакція обласного тижневика «Дзеркало плюс» висвітлювала хід проекту.

Спільними зусиллями з місцевою громадою у бібліотеці с. Липа сформовано музейну експозицію, яка займає окрему кімнату. У книгозбірні завжди багатолюдно, читачі мають можливість ознайомитись з новими виданнями, відвідати цікаві заходи, взяти участь у дискусіях за круглим столом тощо.

Враховуючи інтерес відвідувачів до подій минулого, бібліотекою ведеться копітка пошукова робота з метою вивчення історії села, історії бібліотеки, відродження імен визначних діячів краю, збирання легенд, переказів старожилів тощо. В результаті цієї роботи зібрані унікальні матеріали з історичного минулого та сьогодення волинського села, його звичаї, традиції, які вміщені в альбомах «Історія мого села – це частина історії моєї Батьківщини», «Моя бібліотека».

Популярними стали екскурсії, краєзнавчі уроки, огляди літератури, години інформації, доповненням є постійнодіюча краєзнавча виставка «У цьому краю, де се-

рця рідна пристань». Користуються попитом створені папки: «Видатні земляки», «Дубенщина історична», «Рід князів Острозьких», «Сім чудес Дубенщини», «Сім чудес Рівненщини». Ця інформація також доступна в електронному вигляді.

Вивчити та осмислити історію краю допоміг літературно-мистецький вернісаж «Передзвін віків». В період його підготовки були організовані конкурси на кращу творчу роботу «Село моє – краплиночка на карті», «Художнє диво на полотні», «Народні умільці с. Липа».

Відродженню народних звичаїв, родинних традицій, зміцненню зв'язків між поколіннями сприяють заходи, які проводяться за листком народного календаря впродовж року. Діє при бібліотеці дитячий клуб за інтересом народознавчої тематики «Оберіг». Зберегти народні звичаї, обряди – основне завдання дитячого об'єднання.

БІБЛІОТЕКА-ФІЛІАЛ с. МОЛОДАВО ТРЕТЕ

35626, вул. Шевченка, 21, с. Молодаво Трете, Дубенський район, Рівненська область
Автор: Голосинюк Г. А., бібліотекар

14. ЗНАЙ СВОЇХ КРАЯН

Бібліотека посилила свою діяльність у напрямку бібліотечного краєзнавства. З метою збереження культурної спадщини краю було прийняте рішення організувати персональну літературну експозицію «Знай своїх краян», присвячену письменнику, науковцю та журналісту Миколі Івановичу Пшеничному.

Урочисте відкриття експозиції відбулося у вересні 2012 року. В ході оформлення експозиції більшість матеріалів була надана самим автором із сімейного архіву. Районною бібліотекою здійснено оцифрування документів, у результаті чого створено електронні ресурси та паперові копії, які можна переглянути у бібліотеці.

Музейна експозиція містить світлини з зображенням будинку, де народився і проживав Микола Пшеничний, фото у сімейному колі, дитячих та юнацьких років, світлини, що відображають письменницьку діяльність, зустрічі з цікавими людьми, діяльність М. Пшеничного як просвітянина, краєзнавця, громадського діяча. Також в бібліотеці є альбом, що містить творчі доробки шкільного, студентського, вчительського періоду, перекладені російською, тувинською, білоруською, бурятською, туркменською та іншими мовами. Також сформовано альбом письменницького періоду, у якому є листи відомих людей до Миколи Пшеничного, а саме Олеса Гончара, Ігоря Свешнікова, журналістів, редакторів, видавців. Тут також містяться відомості про його діяльність як депутата Дубенської міської ради, директора школи у Володимирецькому районі, видавничу діяльність (видавництво «Портфелі»), участь у наукових конференціях, експедиціях, археологічних розкопках, його публікації про земляка з Молдавії поета Василя Фем'яка, земляка Анатолія Маліщука, який загинув в Афганістані, про художника-реставратора Галину Дружок.

Також у тематичній папці представлено листування з художницею Лідією Спаською та з колишнім класним керівником Петром Дружюком.

Чимало відомостей зібрано про історію села, яке досліджував письменник. У музейній експозиції представлено твори М. Пшеничного та література про нього.

Бібліотека містить колекцію сюжетів телепрограми «Краєзнавчі мандрівки з Миколою Пшеничним».

Микола Пшеничний частий гість бібліотечних імпрез, зустрічей, презентацій, організатор екскурсій пам'ятними місцями села.

БІБЛІОТЕКА-ФІЛІАЛ с. ПРИВІЛЬНЕ

35622, вул. Грушевського, 4, с. Привільне Дубенський район, Рівненська область
e-mail: bibl-prv@ukr.net

Автор: Івчук О. І., бібліотекар

15. КЛУБ ЗА ІНТЕРЕСАМИ ДЕКОРАТИВНО-ПРИКЛАДНОГО МИСТЕЦТВА «МАЛЬВА»

Клуб «Мальва», що діє у бібліотеці с. Привільне з 2012 р. об'єднав дітей та підлітків для спільного дозвілля в бібліотеці. Метою роботи клубу є збереження культурної спадщини предків та відродження традицій декоративно-прикладного мистецтва краю через проведення майстер-класів.

Бібліотека налагодила тісну співпрацю з Будинком культури. Спільно організуються майстер-класи з виготовлення народної ляльки. Завдяки доступу до інтернет у бібліотеці учасники клубу дізнаються про різновиди ляльок у різних куточках країни, технологію виготовлення, отримують схеми та методички, переглядають відео-уроки, опановують інші техніки декоративного мистецтва.

Діти із зацікавленням виготовляли іграшки та вносили свої ідеї для їх оздоблення. Додавалася ручна вишивка та різні аксесуари. Виготовлялися ляльки-мотанки, ляльки-круп'янички, які всередині наповнювалися зерновими. А ще члени клубу виготовляють своєрідні обереги у вигляді мішечків зі свяченим зіллям. Кожен оберег неповторний, адже кожна дитина по своєму оздоблювала його.

Із завзяттям учасники клубу створювали домашні обереги у вигляді домовиків. Саме ці вироби виготовлялися як подарунок на згадку для почесних гостей Привільненської школи та Будинку культури. Робота гуртка не обмежується тільки виготовленням таких іграшок. У програмі занять клубу бісероплетіння, вишивка бісером, техніка квілінгу, топіарій, а також японські витончені квіти в техніці канзаши.

Також руками клубівців з різних матеріалів виконані «Грошовите дерево», «Дерево щастя» та інші декоративні прикраси. Популярними є замовлення у членів «Мальви» ексклюзивних запрошень, бонбоньєрок, коробок для солодоців, декоративних віял, які виготовлені з одноразових пластикових виделок.

Кращі вироби учасників Клубу прикрашають інтер'єр бібліотеки, школи та Будинку культури. Члени клубу приймали активну участь у підготовці виставки робіт Привільненської сільської ради в рамках фольклорного фестивалю «З народної криниці». В майбутньому планується створити сторінку клубу «Мальва» в соціальних мережах та використовувати сучасні технології для розвитку творчих здібностей дітей та молоді.

ЗАРІЧНЕНСЬКИЙ РАЙОН

ПУБЛІЧНО-ШКІЛЬНА БІБЛІОТЕКА с. БУТОВЕ

34050, вул. Центральна, 42, с. Бутове, Зарічненський район, Рівненська область

e-mail: Olena_Motorko@ukr.net

Автор: Гаврилович О. В., бібліотекар

16. БІБЛІОНЯНЯ

У 2015 році в книгозбірні стартував проект «Бібліоняня», спрямований на малечу та школярів с. Бутове. З настанням літніх канікул більшість дітей села залишаються на місцях, відсутність дитячого садочку унеможливорює безпечно перебування дитини поза домівкою.

Вирішенню проблеми сприяв проект «Бібліоняня», який передбачав організацію у Бутівській публічно-шкільній бібліотеці цікавого дозвілля для дітей віком від трьох років. Організовувалися групові заняття. Щоразу до бібліотеки приходило від 15 до 25 дітей. Тут кожному знаходилася розвага для душі. Дітлахи займалися вивченням букв, з кубиків викладали склади та слова, складали пазли, мозаїки, конструктор. Випробовували власну фантазію при створенні аплікацій з паперу, охоче займалися ліпленням із пластиліну, розмальовуванням казкових сюжетів.

До вподоби діткам і інтелектуальні розваги: відгадування загадок, вивчення віршів, виконання пісень, читання книжок, перегляд мультфільмів та проведення ігор на вулиці.

Для такого «часопроведення» дітей в бібліотеці створені відповідні умови: столи і стільчики, іграшки (діти їх подарували в бібліотеку або приносили із собою).

В бібліотеці діяв ТОУ-кросинг. Учні старших класів охоче допомагали на заняттях з молодшими. Кожної неділі діти разом з бібліотекарем планували, що будуть робити на наступному занятті, які матеріали необхідні.

Заняття «Бібліоняні» проводилися в групах за віковими категоріями. Бібліотекарем Бутівської ПШБ створено відеоролик та слайд-шоу про роботу «Бібліоняні».

ПУБЛІЧНО-ШКІЛЬНА БІБЛІОТЕКА с. КУХЧЕ

34034, вул. Центральна, 4, с. Кухче, Зарічненський район, Рівненська область

e-mail: kuxche_libr@ukr.net

Автор: Краснюк О. І., бібліотекар

17. СІЛЬСЬКА БІБЛІОТЕКА – ОСЕРЕДОК ДУХОВНОГО СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

Інноваційним методом в роботі по створенню нового формату бібліотек, удосконалення роботи з творчо обдарованими дітьми стало впровадження таких форм роботи, як ляльковий театр «Смайлик» та клуб «Літературна світлиця».

Основна мета – сприяти розвитку творчих здібностей обдарованих дітей.

Основною цільовою аудиторією стали: дошкільнята НВК «Малятко», учні та вчителі Кухченської ЗОШ І–ІІІ ст., жителі села.

Реалізації мети проекту сприяла участь активу культурно-дозвілєвого центру (куди входить і бібліотека) в щорічному конкурсі розвитку територіальних громад.

За підсумками цього конкурсу, проект був у числі переможців. Це дало можливість отримати на розвиток та покращення матеріально-технічної бази культурно-дозвілєвого комплексу села 55 000 грн. (в т.ч. на бібліотеку – 13 585 грн.). Завдяки проведеним заходам, приміщення стало більш естетично-комфортним, теплим, затишним. Придбання комп'ютера та підключення до мережі Інтернет значно розширили можливості бібліотеки в отриманні та наданні різних послуг та інформації населенню, зокрема, дітям і молоді.

Бібліотекою була розроблена система роботи з творчо обдарованими дітьми, зокрема:

Пальчиковий театр – це святкове дійство, що має потужну виховну й розвиваючу силу. Враховуючи вікові особливості дітей, розроблена система роботи з дошкільниками, учнями 1–2 класів та учнями 3–5 класів. Так, при роботі з дошкільниками більш використовувалися невеликі казкові вистави; з учнями 1–2 класів – знайомство з книгою, правилами користування, поводження з нею; у 3–5 класах театралізовано проходили уроки курсу «Я у світі», де ляльки розповідають, як правильно переходити вулицю, про що попереджає світлофор, запрошують до участі у конкурсах на краще знання правил поведінки під час пожежі, на вулиці, у школі.

Артисти театру неодноразово брали участь у проведенні уроків української мови та літератури, світової літератури, етики, позакласних годин з показами міні-вистав байок, літературних казок, правил поведінки. Герої пальчикового театру є екскурсоводами для початківців у бібліотеці. Особливо всім до вподоби куточок «Це все просто небиліці, що книжки лиш на полиці», де діти можуть взяти книги у чарівному вулику, казкових скрині та кошику, в кузові машини, в торбі клоуна.

Творчих особистостей об'єднав клуб «Літературна світлиця», де діє дві групи – доросла і дитяча. Дитяча, в свою чергу поділяється на сектори – «Спадщина» (красназнавча робота) та «Жайворон» (любителів поетичного слова).

Завдання групи «Спадщина» полягає у зборі та збереженні документальних джерел, пісень, легенд, переказів, діалектів, традицій, обрядів даної місцевості. Знайдені матеріали зберігаються у тематичних папках: «Легенди та перекази

с. Кухче», «З уст жителів мого села», «Топонімічні назви вулиць». Краєзнавці, для прикладу, зробили переклад казки І. Франка «Лисичка і журавель» на кухченський мовний діалект [Див. додаток № 1]. Їх дослідницькі матеріали широко використовуються у вивченні курсу «Рідний край» та друкуються у районній газеті.

Щодо групи «Жайворон» – то вони справжні любителі поезії. На тематичних засіданнях клубу звучать вірші як відомих поетів, так і авторські вірші дітей.

Гуртківці є неодноразовими учасниками засідань «Літературної кав'ярні» при Зарічненській ЦРБ, їх роботи друкуються у районній газеті «Полісся», також вони є частими гостями творчих вечорів та концертів. Любов до поетичного слова стала вибором майбутньої професії для декількох наших гуртківців. За спонсорські кошти було видано бібліотечно-мистецьку збірку «Веселка», збірку авторських віршів «Є Мрія», буклет «Синам України».

ПУБЛІЧНО-ШКІЛЬНА БІБЛІОТЕКА с. МУТВИЦЯ

34023, вул. Центральна, 69, с. Мутвиця, Зарічненський район, Рівненська область
e-mail: mytvuc_libr@ukr.net

Автор: Корнійчук Н. П., бібліотекар

18. ВІД ДАВНИНИ ДО СЬОГОДЕННЯ

З метою виховання у громади с. Мутвиця любові до рідного краю, шанобливого ставлення до його історії, духовної спадщини, підтримки та розвитку інтересу до вивчення історико-культурного надбання на основі праць місцевих авторів, бібліотека впровадила проект «Від давнини до сьогодення». Проектом було передбачено організацію культурно-мистецьких подій, краєзнавчих екскурсів для різних груп користувачів.

Проведено опитування, анкетування і вивчення потреб місцевої громади. Окреслено коло партнерів: Мутвицька ЗОШ I–III ступенів, музей, дитячий садочком «Сонечко», волонтери з числа активних членів громади, які проводили просвітницьку діяльність серед населення, поширювали листівки, оголошення.

Краєзнавчий екскурс передбачав низку цікавих зупинок. Перша – «Бібліотека» – запропонувала оглянути експонати та матеріали краєзнавчого куточку, де зосереджені ресурси про село, його історію та сучасне життя громади, фотоматеріали, ілюстрації, альбоми, тематичні папки, інше.

Зупинка «Літературна» пропонувала прийняти участь у мандрівці по книгах місцевого краєзнавця Тумаш В. М.; стати учасником презентації книги Тукальського; долучитися до літературної ікебана «Поетичне сузір'я Мутвичан» та послухати поезії поліського розмаю.

Наступна зупинка – «Історична» – знайомила з історією села, школи, запросила на вечір-зустріч з нащадком родини Тукальських (вихідець з села, який нині проживає в Варшаві) та познайомила з цікавими документами, записами спогадів, фотоматеріалами жителів села; запрошувала відвідати краєзнавчий бенефіс «Тумаш Валентина – краєзнавець за покликом душі»; історичну годину «Книга пам'яті мутвичан» та здійснити подорож «По сторінках книги священника Павла Дубінця «Історичний нарис православної церкви св. Параскеви в с. Морочне – 200» та завітати до музею.

Народознавча зупинка об'єднала учасників на уроці домашнього майстра «Чарівне веретено»; спільному перегляді вернісажу «Рушникове диво» та прослуховуванні легенд та оповідок села.

Впровадження проекту підняло на якісно новий рівень обслуговування користувачів бібліотеки, сприяло утвердженню позитивного іміджу книгозбірні, збільшенню користувачів та звернень до бібліотеки. Надалі планується розробити такі тематичні зупинки: «Географічна», «Етнографічна», «Спортивна».

ПУБЛІЧНО-ШКІЛЬНА БІБЛІОТЕКА с. ЛОКНИЦЯ

34030, вул. Центральна, 220, с. Локниця, Зарічненський район, Рівненська область
e-mail: lokbibliotek@ukr.net

Автори: Кушнерук Л. Д., бібліотекар, Антосюк Н. С., бібліотекар

19. НЕХАЙ ЗЕМЛЯ КВІТУЄ ВСЮДИ – ПРИРОДУ ЗБЕРЕЖЕМО ЛЮДИ

Основною метою бібліотечного проекту стало привернення уваги громадськості до проблем екологічної ситуації с. Локниця, виховання екологічної культури населення.

Головними цільовими групами визначено учнів та вчителів шкіл, працівників закладів культури, активних мешканців села.

Проект «Нехай земля квітує всюди – природу збережемо люди» викликав неабиякий інтерес в учнів школи, які активно брали участь в запланованих заходах: екологічна вікторина «У царстві зелених скарбів», конкурс малюнків «Птахи – наші друзі», флешмоб «Нехай земля квітує всюди – природу збережемо люди», слайд-шоу «Птахи та тварини Полісся», година спілкування «Природа – це казка яку треба читати серцем».

Завдяки проведеним заходам, які спрямовані на збереження і подальше шанобливе ставлення до природи рідного краю, покращилася екологічна безпека села та підвищилася екологічна культура населення.

ПУБЛІЧНО-ШКІЛЬНА БІБЛІОТЕКА с. ІВАНЧИЦІ

34009, вул. Шкільна, 21, с. Іванчиці, Зарічненський район, Рівненська область

Автор: Ковтунович В. М., бібліотекар

20. УМІЛІ РУЧКИ

Проект спрямований на розвиток творчих здібностей дітей та підлітків, їхнє всебічне культурно-освітнє, духовне зростання.

Враховуючи побажання громади села та з метою удосконалення змістовного проведення користувачами-дітьми вільного часу, при бібліотеці створено клуб за інтересами «Умілі ручки». Програма клубу «Умілі ручки» розрахована на дітей 7–10 років.

Партнерами в реалізації проекту є Іванчицька ЗОШ І–ІІ ст. та батьки, які знайомі з програмою роботи клубу та допомагають заздалегідь придбати необхідні матеріали.

Робота в клубі організовується з урахуванням досвіду дітей і їх вікових осо-

бливостей. Кожне заняття передбачає опанування роботи з різними природними та штучними матеріалами: папером і картоном, тканиною, пластиліном тощо.

Перелік і кількість необхідного матеріалу передбачається заздалегідь. Збір залежить від сезонних умов. Такі матеріали, як листя, коріння, гілочки збираються дітьми під час екскурсії.

Найпопулярнішим видом творчості в клубі є виготовлення аплікацій у техніці орігамі, квілінг. Діти намагаються урізноманітнити свою майстерність та виготовляти фігури різної складності.

Усі виставки та книжкові полицки в бібліотеці оформлені дитячими роботами; організовуються тематичні виставки.

Клуб «Умілі ручки» став справжньою майстернею розвитку творчості, розумових здібностей, естетичного смаку, а також конструкторського мислення дітей

ЗДОЛБУНІВСЬКИЙ РАЙОН

ЗДОЛБУНІВСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА РАЙОННА БІБЛІОТЕКА

35701, вул. Шкільна, 39, м. Здолбунів, Рівненська область

e-mail: zdmethod@ukr.net

Автор: Скірканіч Л. В., провідний бібліотекар

21. БІБЛІОТЕКА І НАЦІОНАЛЬНІ ТОВАРИСТВА КРАЮ: ГРАНІ СПІВПРАЦІ

В силу історичних, культурних, економічних обставин на Здолбунівщині сформувався позитивний досвід мирного співіснування різних національних громад. Налагодження дружніх стосунків між народами є доброю традицією Здолбунівщини. Край пишається розмаїттям національних традицій і культур польської, чеської, єврейської національних громад, культура та життєвий досвід яких стали спільною спадщиною краю та регіону.

Успішна співпраця склалася у центральній районній бібліотеки з Товариством Польської Культури Здолбунівщини (створене у 1996 р., очолює С. Міхалевич), яка полягає в популяризації та підтримці культури, звичаїв та традицій етнічних поляків, які проживають на Здолбунівщині.

Центром зустрічей читачів і шанувальників польського слова є римокатолицький храм Святих апостолів Петра і Павла та бібліотека, яка стала місцем культурного діалогу громади краю. Спільно з Товариством організуються та проводяться літературні вечори, присвячені ювілеям польських поетів і відомих людей, книжкові виставки, цикли літературних читань відомих польських поетів за участю представників національної меншини Польщі, щорічні святкування національних свят Республіки Польща, релігійних свят (Різдво Хрестове, Великдень). Кожна зустріч розпочинається з виконання Державних Гімнів Польщі та України.

Така співпраця бібліотеки та Товариства польської культури дозволила впровадити в бібліотеці нову послугу – курси вивчення польської мови. Розширилася колекція польськомовних ресурсів. Заплановано поглиблення співпраці з польськими містами-побратимами Здолбунова, зокрема повіту Свіднік.

22. ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ СУЧАСНИХ БІБЛІОТЕЧНИХ ПОСЛУГ В ЖИТТЯ ПРАЦІВНИКІВ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА, ФЕРМЕРІВ

Докорінно змінилася робота бібліотеки с. Здовбиця після перемоги у конкурсі проектів УБА «Бібліотека – громада: відкритий простір» (фонд «Монсанто»). Перемога у конкурсі стала кроком до створення нової сучасної бібліотеки. Допомогу у реалізації проекту надала місцева влада.

Впровадження нових технологій у роботу бібліотеки та використання вільного доступу до Інтернету сприяли зростанню кількості користувачів, зокрема, працівників сільського господарства села, фермерів.

Щоб отримати гарний врожай, треба не лише приділяти багато зусиль, часу та праці, а й знати про нові медоти обробки землі, сорти культур, види добрив.

Добрим помічником у цих та інших питаннях сільського господарства стала публічна бібліотека села Здовбиця.

Саме у бібліотеці фермери, працівники сільського господарства отримують нові сучасні бібліотечні послуги. До послуг користувачів-фермерів відеопрезентації нових надходжень періодики «Агрономія сьогодні» (презентовано уже 14 випусків), «Інформаційні ресурси на допомогу фермерам».

У бібліотеці сформована та представлена колекція галузевої літератури, здійснено підбірку веб-сайтів з аграрної тематики «На допомогу здовбицьким аграріям», сформовані списки корисних посилань «Інтернет-ресурси для успішного господарювання», «Інтернет-ресурси на допомогу бджолярам», «Інтернет-ресурси тим, хто вирощує птицю».

Бібліотека допомагає працівникам сільського господарства в опануванні комп'ютерної грамотності, набутті практичних навичок інтернет-серфінгу, скайп-зв'язку, ділового спілкування засобами електронної пошти, замовлення та купівлі товарів онлайн.

Така інформаційна підтримка аграріїв допомагає їм впевнено розвиватись і вирощувати хороші врожаї.

Так, за час дії проекту бібліотека допомогла фермерам придбати 4 парники, насіння квітів та овочів, інкубатор та електричний терморегулятор до інкубатора, а головне – знайти ринок збуту продукції.

Здовбицька книгозбірня і надалі буде співпрацювати з працівниками сільського господарства, фермерами, надавати їм необхідну інформацію, виконувати їхні запити.

До дня працівників сільського господарства бібліотека планує провести зустріч за круглим столом на тему «Без селян немає держави, без фермерів – майбутнього», де будуть обговорені питання розвитку сільського господарства села, аграрної політики та реформ у цьому секторі економіки.

ПУБЛІЧНО-ШКІЛЬНА БІБЛІОТЕКА с. СПАСІВ

35713, вул. Сагайдачного 3, с. Спасів, Здолбунівський район, Рівненська область
e-mail: spasiv.lib@gmail.com

Автор: Кушнірук Г. П., завідувача бібліотекою

23. БІБЛІОТЕКА –ЦЕНТР РОЗУМНИХ РІШЕНЬ

У 2015 році проект публічно-шкільної с. Спасів «Центр розумних рішень» став переможцем Рівненського обласного конкурсу проектів розвитку територіальних громад.

Метою впровадження проекту є підвищення соціальної, пізнавальної та підприємницької активності громади Спасівської сільської ради шляхом впровадження ідей електронного урядування, навчання комп'ютерної грамотності та надання доступу до інформаційних та сервісних послуг у «Центрі розумних рішень» ПШБ с. Спасів.

Цільова аудиторія проекту: безробітні, молоді мами, студентська та учнівська молодь, пенсіонери, колектив педагогів Спасівської та Цурківської загальноосвітніх шкіл, фермери, підприємці, службовці, представники органів самоврядування.

Роботу «Центру розумних рішень» забезпечено шляхом організації двох автоматизованих робочих місць. В бібліотеці можна скористатися безкоштовним інтернетом, до послуг користувачів WI-FI зона.

В рамках функціонування «Центру розумних рішень» в ПШБ с. Спасів:

- на сайті бібліотеки організовано онлайн-доступ громади до рішень місцевої влади та сформовано онлайн-каталог корисних для цільових груп інтернет-ресурсів;
- створено сприятливі умови для ведення бізнесу в сільському господарстві.

Організовано:

- безкоштовне навчання комп'ютерній грамотності цільових груп: безробітні, пенсіонери, молоді мами, студентська та учнівська молодь, педагоги, службовці та представники органів самоврядування, фермери та підприємці;
- консультування щодо пошуку робочих вакансій.

Робота «Центру розумних рішень» сприяла вирішенню соціальних проблем села налагодженню комунікативних зв'язків громади та влади. Покращилися можливості самореалізації членів громади в сільських умовах: творчі, соціальні, бізнесу тощо.

ПУБЛІЧНО-ШКІЛЬНА БІБЛІОТЕКА с. КУНИН

35712, вул. Травнева, 2, с. Кунин, Здолбунівський район, Рівненська область

Автор: Більчук С. І., завідувача бібліотекою

24. МУЗЕЙНА ЕКСПОЗИЦІЯ «ІСТОРІЯ НАШОЇ ЦЕРКВИ»

Збереження та популяризація історико-культурної спадщини с. Кунин, сприяння патріотичному вихованню молоді, залучення шкільної молоді до

вивчення історії краю, налагодження партнерства з членами громади, активом села стало одним з пріоритетних завдань діяльності сільської книгозбірні.

На території сільського цвинтаря знаходяться два храми: старовинна дерев'яна Свято-Георгіївська церква (1746) із дзвіницею (1746), які є архітектурними пам'ятками, та новозбудована Свято-Георгіївська церква. Прихожани цих храмів належать до різних християнських конфесій.

Світське та релігійне життя Кунена насичене яскравими подіями, з ним пов'язані долі відомих людей, залишилися унікальні документи та предмети, які зберігалися в публічній бібліотеці та в домашніх архівах селян.

Бібліотекар села ініціювала перед громадою створення меморіальної музейної експозиції з метою збереження та популяризації історичної пам'яті громади та згуртування її довкола спільної та суспільно значущої роботи.

Музейна експозиція створена завдяки перемозі публічно-шкільної бібліотеки с.Кунин в обласному конкурсі міні-грантів бібліотечних ініціатив від Рівненського обласного відділення Української бібліотечної асоціації.

Чимало зусиль до створення приклали прихожани та жителі села. Церковною громадою було надане приміщення, яке відновили за власні кошти, впорядковано прилеглу територію.

За кошти проекту придбано вітрини для розміщення матеріалів експозиції, створено відеоролик «Плекаймо любов до рідного храму».

Бібліотекар працювала над змістом, формуванням тематичних розділів експозиції.

Співпраця громадськості села, краєзнавців, священнослужителів, педагогічного колективу ЗОШ I–II ступенів с. Кунин сприяли краєзнавчій, пошуковій роботі.

Для здійснення пошукової роботи, виявлення маловідомих історичних фактів, запису інтерв'ю живих свідків подій були залучені волонтери, які працювали в архівах.

Музейну експозицію наповнюють унікальні краєзнавчі, церковні документи, частина яких знаходилась у бібліотеці та у жителів села. В цілому зібрано понад 100 документів.

Експозиція представлена такими розділами:

1. Історія села Кунин (документи, в яких вперше згадується с. Кунин; матеріали взято з Державного історичного архіву України, зібрано волонтерами).

2. Історія Свято-Георгіївського храму (документи про землеволодіння, передачу земель (оригінали завірені нотаріусом), богослужбові книги: требники, служебники; періодичні видання Волинської єпархії «Почаевський листок», «Волинские Єпархиальніє ведомости», «Церковніє ведомости») за 1893–1895 роки, метричні книги народжень з 1667 до 1704 року).

3. Історія церковно-приходських шкіл (статистичні звіти церковно-приходських шкіл (найдавніший документ 1887 року), документ про схід села, на якому розглядалось питання підвищення заробітної плати вчителям 19 ст., клірові книги кінця 19 ст. (1 зшиток за 25 років), послужні списки священників, фото священників, духовний заповіт Іоана Радкевича 1907 року, свідоцтва

передшлюбні).

У серпні 2015 року відбулось офіційне відкриття музейної експозиції за участю громади села, відомих науковців, освітян, краєзнавців та духовенства.

Запроваджено проведення екскурсій за участі бібліотекаря та місцевого священика, організовуються просвітницькі заходи щодо популяризації культурно-історичної спадщини с. Кунин.

Новостворена музейна експозиція стала цікавим доповненням до зупинки № 3 на шляху районного еколого-історичного маршруту «Мальовнича Здолбунівщина».

ПУБЛІЧНО-ШКІЛЬНА БІБЛІОТЕКА с. НОВОМИЛЬСЬК

35763, вул. Центральна, 3а, с. Новомильськ, Здолбунівський район, Рівненська область

Автор: Дмитрук О. В., завідувача бібліотекою

25. ЛІТО З КНИГОЮ

Організація інтелектуального дозвілля дітей під час літніх канікул стала одним із головних завдань Новомильської сільської бібліотеки.

Протягом літа робота з дітьми відбувається як у бібліотеці, так і поза її стінами: у скверах, парку, лісі, біля річки та озера.

Популярними стали екскурсії, «бібліотечні вікенди», різні конкурси, вікторини, конкурси-виставки: «Про гриби нічого не знаєш, що ж у лісі ти шукаєш», «Квіти посмішка природи», «Розкажу вам цікавинку про лікарську рослину», «Таємниця лісових стежок», «Я лікарську рослину намалюю».

Під час прогулянок діти збирають лікарські рослини, дізнаються цікаву інформацію про лікарські рослини, виготовляють різні квіткові експозиції, купаються, вчаться спілкуватися у колі друзів, разом читати книгу. А родинні пікніки зробили дитячі літні розваги незабутніми.

КОРЕЦЬКИЙ РАЙОН

КОРЕЦЬКА РАЙОННА БІБЛІОТЕКА ДЛЯ ДІТЕЙ

34700, вул. Київська, 84, м. Корець, Рівненська область

e-mail: rdb_korec@meta.ua

Автори: Сobotюк Т. А., заступник директора по роботі з дітьми, Волохова Т. В., провідний бібліотекар

26. ПРОЕКТ «СІМ'Я В БІБЛІОБ'ЄКТИВІ»

До «Міжнародного року сім'ї» (2014) Корецька районна бібліотека для дітей розробила програму «Читаємо всією родиною» на 2014–2016 рр., яка спрямована на виявлення читацьких династій-родин (де два, три покоління були читачами бібліотеки), налагодження тісної співпраці, відродження традицій сімейного читання Кореччини й підвищення іміджу родини, яка читає.

Серед батьків та читачів-дітей було проведено опитування «Читаю я і вся моя сім'я», «Книга у вашій сім'ї». Результати опитувань дали уявлення про читання родин, причини, які перешкоджають користуванню бібліотекою та дозволили скласти план дій для розвитку сімейного читання. Стала очевидною необхідність залучення до бібліотеки саме сімей, а не окремих її членів. Вирішенню проблеми сприяв проєкт «Сім'я в бібліооб'єктиві».

Для успішної реалізації проєкту створено відеофільм «Сім'я в бібліооб'єктиві», робота над яким зацікавила дітей та батьків. А саме те, що вони стали героями фото-, відеорепортажів. Створені сюжети можна переглянути на сайті бібліотеки (<http://korecbibl.at.ua>).

Проєкт дозволив вивести на якісно новий рівень співпрацю бібліотеки та родин.

Бібліотекарі здійснюють інформування батьків про різні аспекти виховання малечі, методики навчання, творчого розвитку, захисту прав дітей та батьків.

Кращому орієнтуванню батьків у репертуарі дитячої літератури, залученню дитини до читання сприяє проведення голосних читань. Для цього у залі бібліотеки для дітей виділено «Куточок голосного читання».

Для малят у Пункті вільного доступу до інтернету функціонує «Слухавка для малечі». Створено медіатеку «Мультфільми для малят».

У бібліотеці діти граються в пізнавальні та розвиваючі ігри, якими користуються із сайту Рівненської обласної бібліотеки для дітей. За допомогою сервісу Веб.2.0 створено краєзнавчу вікторину, за якою люблять посидіти батьки з дітьми. А також розроблені кросворди, онлайн-пазли, ігри.

Хорошою традицією стали родинні свята у бібліотеці. Серед найцікавіших – День відкритих дверей «Вересневі зустрічі в бібліотеці», голосні читання українських казок «Казковий віночок», свято колядок і щедрівок, літературне свято «Книги мого дитинства», літературний круїз «Весела сімейка», поетичний фонтан «У сімейному колі ми з вами ростемо» та інші.

Організуються майстер-класи по виготовленню подарунків, сувенірів для своїх батьків на родинні свята.

Робота бібліотеки спрямовується на залучення нових родин, користувачів та активне відвідування книгозбірні її постійними читачами.

КОРЕЦЬКА ЦЕНТРАЛЬНА РАЙОННА БІБЛІОТЕКА

34700, вул. Київська, 45, м. Корець, Рівненська область

e-mail: korecbibl@meta.ua

Автори: Кулінська В. М., провідний бібліотекар, Ковальковська О. С., провідний бібліотекар, Шевчук О. В., інженер-програміст

27. БЛОГ – ЯК СКЛАДОВА РОЗВИТКУ СІМЕЙНОГО ЧИТАННЯ

Напрямок відродження та популяризації сімейного читання в Корецькій районній бібліотеці залишається актуальним. Протягом більше як чотири роки, на абонементі обслуговують користувачів за «сімейним формуляром». Працівники бібліотеки не обмежилися обслуговуванням книгою та організацією сімейного відпочинку родин, що читають.

В рамках розвитку сімейного читання був створений блог під назвою «FamilyBookStreet».

Ваша дитина не хоче читати?
Вона буде гратись, читаючи!

Ваша дитина не хоче їсти?
Вона буде їсти, граючись!

Ваша дитина ставить багато запитань?
Ми відповімо на всі!

Ваша дитина неслухняна?
Ми доведемо: «Неслухняних дітей не буває»!

...і все це з допомогою нашого блогу
для ВАШОЇ ЧИТАЮЧОЇ РОДИНИ

FAMILY BOOK STREET

<http://korec7yachitayluk.blogspot.com/>

Електронна пошта:
korecbibl@meta.ua
Сайт: <http://bibl.korets.in.ua>
Скайп: [koretslibrarian](https://www.skype.com/name/contacts/koretslibrarian)

Цей ресурс розрахований на батьків, які відвідують бібліотеку з дітьми; бабусь та дідусів, які відвідують бібліотеку з онуками; дітей дошкільного та шкільного віку, які відвідують бібліотеку; родини, які не користуються послугами бібліотеки.

Автори приділили особливу увагу інтерфейсу блогу, щоб він був цікавим та інформативно корисним і батькам, і дітям. Найперше – зосередили увагу відвідувачів на розділі «Хороші книги для читання», де представлені нові та цікаві книги для сімейного читання. Тут можна знайти розповіді про сучасних письменників, які пишуть для дітей та українські видавництва дитячої літератури.

В розділі «Сімейна кімната» знайдуться поради для батьків з різноманітних питань. Розділ «Всезнайко» збирає цікавинки з усієї планети, а в майбутньому тут планується відповідати на запитання

маленьких «чомучок». Розділ «Ігротека» скерує тих, хто любить ігри онлайн на безпечні сайти.

На блозі є поради батькам щодо виховання та проведення цікавого дозвілля разом з дітками. Звичайно, вся інформація подається в оригінальній і не нудній формі. На блозі порадять: яку книгу почитати разом з малечею, який фільм пере-

глянути всією сім'єю. Тут батьки знайдуть адреси безпечних дитячих ігор онлайн та багато іншого.

Найближчим часом на блозі планується створити двостороннє спілкування з інтернет-користувачами. А також запрацює «Мультизал на замовлення».

СОВПИНСЬКА ПУБЛІЧНО-ШКІЛЬНА БІБЛІОТЕКА

34731, вул. Шкільна, 3, с. Стівпин, Корецький район, Рівненська область
Автор: Середня О. О., бібліотекар

28. КЛУБ «МАЙСТРИНЯ»

Вивчивши потреби громади, Стівпинська публічно-шкільна бібліотека впровадила нову форму роботи – організувала клуб «Майстриня». Метою роботи клубу є естетичне виховання дітей, розвиток творчих здібностей.

У клубі члени виявили бажання ознайомитися з різними видами художнього мистецтва, активно спілкуватися, творчо реалізуватися. Партнерами у здійсненні роботи «Майстрині» стали вчителі школи, діти, батьки.

Під девізом «Почути незнане, побачити прекрасне – це стимул, це злет, це життя» клуб «Майстриня» зібрав до свого кола любителів прекрасного. Число його постійних членів зростає і налічує вже більше 25 чоловік. Це здебільшого дошкільнята, школярі та творча молодь.

Клуб будує свою роботу згідно плану, який розробляється на першому занятті поточного року. Заняття проводяться двічі на місяць по вівторках, оголошення про них висвітлюються на інформаційному стенді бібліотеки.

Кожне засідання клубу проходять у формі майстер-класів, на яких опановуються різні техніки прикладного мистецтва: квілінг, нетрадиційні техніки малювання, («Тюльпани для матусі», «Кактуси») витворів з покидькового матеріалу, паперу в техніці торцювання, книжкових інсталяцій, стильного оформлення різноманітних книжкових закладок та плетіння з газетних трубочок.

Для учасників клубу організуються конкурси малюнків, екскурси незнайомими казками світу, літературні вікторини та ігри, бібліотечні посиденьки, які спонукають до частішого використання книги, ознайомлення з літературними творами та їх авторами.

Члени клубу беруть активну участь у підготовці щорічного Тижня дитячих читань, проведенні родинних свят, Андріївських вечорниць, інсценізують казки, навчають користувачів бережливого ставлення до книги. А під час проведення масових заходів демонструють свої роботи.

«Найактивнішому читачу – безкоштовна зачіска», таку послугу надає бібліотекар-керівник клубу.

Робота клубу «Майстриня» широко висвітлюється у самій бібліотеці: цікаві фотографії з масових заходів та самі роботи членів, вироби, що прикрашають інтер'єр.

Члени клубу залюбки відвідують заняття, а бібліотека стала острівцем натхнення для кожного, хто хоче творчо розвиватися.

Книжкова інсталяція руками наймолодших

Вироби з паперу в техніці торцювання

Витвори з покидькового матеріалу

КОПИТІВСЬКА ПУБЛІЧНО-ШКІЛЬНА БІБЛІОТЕКА

34745, вул. Шкільна, 4, с. Копитів, Корецький район, Рівненська область

e-mail: koputiv_bibl@meta.ua

Автор: Бобровська Т. М., бібліотекар

29. БІБЛІОТЕКА – ТЕРИТОРІЯ ПРОСТОРУ

Сьогодні Копитівська книгозбірня спрямовує свою діяльність на вирішення проблем та задоволення постійно зростаючих потреб користувачів, поєднуючи традиційну культуру спілкування з книгою та нові інформаційні технології.

Для активного спілкування з громадою села, реклами бібліотечних послуг, популяризації книги та читання і створення позитивного іміджу закладу, бібліотека зареєструвалася у соціальних мережах.

Створені бібліотечні сторінки в соціальних мережах «ВКонтакте», «Однокласники», «Фейсбук» популяризують нові книги, відомості про державні та пам'ятні дати, інформують про бібліотечні події, конкурси, наприклад, «Читаю в

незвичайному місці», підтримує обговорення в групі «Візьму перо і спробую»; тут проводяться соціологічні опитування. Сторінка «ВКонтакте» перетворилась на потужний рекламний майданчик, об'єднавши школярів, студентів, молодь, жителів села. Сторінка зібрала 512 друзів.

У «ВКонтакте» для молодшого шкільного віку створений альбом «Найкраща книга для малечі», для старшого шкільного і юнацького віку бібліотека рекомендує альбом «Крута тусовка».

А в альбомі «Книги у всіх на вустах» читачі самі радять і обговорюють книги.

Кожен відвідувач може дізнатись, чим живе бібліотека і отримати запрошення на бібліотечний захід. Створена віртуальна служба привітань.

На своїх сторінках, бібліотека веде роботу по патріотичному вихованню: «ВКонтакте» підтримується зв'язок з односельцями-учасниками АТО, зокрема, надсилаються привітання з іменинами, професійними святами, діти надсилають малюнки та листи з побажаннями.

Приділяється увага формуванню національної, культурно-історичної свідомості, поваги до малої Батьківщини, збереженню літературно-мистецької спадщини села.

Для місцевих письменників початківців створено групу «Візьму перо і спробую», яка підтримує обдаровану молодь. Тут кожен бажаючий може поділитись своїми поетичними рядками. А в альбомі «Пройдусь вулицею мого села» бажаючі демонструють краєвиди рідних місць.

Через соціальну мережу бібліотека: привертає увагу громади і влади до книгозбірні, за допомогою інтерактивного спілкування позиціонує себе в молодіжному суспільстві, вирішує проблеми читання в сім'ї, зокрема формує запит на бібліотечне обслуговування на дому, створює власний краєзнавчий електронний ресурс, поширює цікаву та пізнавальну інформацію, залучає до діалогу потенційного користувача.

ДАНИЧІВСЬКА ПУБЛІЧНО-ШКІЛЬНА БІБЛІОТЕКА

34741, вул. Шевченка, 53, с. Даничів, Корецький район, Рівненська область

Автор: Омельчук В. А.

30. МУЗЕЙНА КІМНАТА «МАМИНА СВІТЛИЦЯ»

В час духовного відродження України, значно збільшився інтерес користувачів до її історичного минулого, зокрема його культурно-мистецьких, та народно-ужиткових надбань. Саме бібліотека формує особистість на ґрунті історії, традицій народу і цьому сприяє створена в бібліотеці музейна кімната «Мамина світлиця».

Нині у фонді «Маминої світлиці» налічується понад 190 експонатів. Це рушники, намітки, жіночий одяг, праска жарова, моталка, прач та інші речі народного вжитку. Такий підбір речей зумовив необхідність реконструювати життєдіяльність селянина, устрій його оселі, види знарядь праці, одягу, а відтак свят та обрядів, культури в реальному житті наших пращурів.

Музейна кімната стала місцем проведення уроків народознавства, екскурсій, краєзнавчих годин, Днів краєзнавства, інформаційних оглядів, прес-зустрічей з народними умільцями, фольклорних свят. Зокрема, були організовані: краєзнавчий екскурс «Моє рідне село», День краєзнавства «З бабусиної скрині», уроки народознавства «Берегиня народного вогнища», «Сільськогосподарський реманент», прес-зустріч з вишивальницею «Я долю свою нитками стелю», народні посиденьки «Пісні рідного краю».

Створення музейної кімнати «Мамина світлиця» посприяло більшому відвідуванню бібліотеки.

Відтепер у бібліотеку йдуть учні, студенти, жителі села не тільки з тим, щоб взяти книгу, але й відвідати музейну кімнату, де на них чекає невимушена атмосфера спілкування, цікаве ознайомлення з предметами побуту даничівської сім'ї в минулому.

Створення музейної кімнати спонукає до постійного пошуку предметів народно-ужиткового мистецтва, що активізувало громаду села до виявлення та збирання різних експонатів, більш поглибленого вивчення історії рідного краю.

Бібліотека стала центром народознавчої роботи на селі, місцем спілкування громади, гостей села, що піднімає її імідж.

ОСТРОЗЬКИЙ РАЙОН

ПУБЛІЧНО-ШКІЛЬНА БІБЛІОТЕКА с. ГРОЗІВ (ШКІЛЬНИЙ ВІДДІЛ)

35841, вул. Шкільна, 1, с. Грозів, Острозький район, Рівненська область

e-mail: groziv.libr@gmail.com

Автор: Чехолка Р. Ф., бібліотекар

31. BIBLIONET

Діяльність бібліотеки с. Грозів спрямована на створення більш сучасних умов для вільного доступу до інформації як з традиційних (книги та періодичні видання), так і з електронних (інформація з мережі Інтернет) джерел.

Шляхом налагодження співпраці з Грозівською ЗОШ І–ІІ ст., що дала можливість безкоштовно користуватися кабельним підключенням до інтернету (згідно підписаної угоди), бібліотекарю вдалося організувати креативний простір для користувачів як для навчання, так і для дозвілля. У бібліотеці стало можливим:

- доступ до освітніх ресурсів в інтернеті;
- використання комунікативних програм, соціальних мереж;
- участь бібліотеки у соцмережах та підтримка власного блогу;
- навчання користувачів роботі з окремими онлайн- (фоторедактори та ін.) та офлайн-сервісами (презентації PowerPoint та ін.).

Успішному впровадженню нових послуг сприяла рекламна кампанія. Було виготовлено та розповсюджено інформаційно-роздатковий матеріал: закладки, флаєри.

У результаті впровадження нових послуг збільшилась кількість відвідування та книговидачі, з'явилася можливість відбору інформації із більшої кількості джерел, що сприяло більш якісному обслуговуванню користувачів бібліотеки. Спостерігається значне збільшення інтересу до книгозбірні серед громади.

ПЛОСКІВСЬКА ПУБЛІЧНО-ШКІЛЬНА БІБЛІОТЕКА

35826, вул. Верхівська, 3, с. Плоске, Острозький район, Рівненська область
e-mail: ploskabibl@mail.ru

Автор: Крутій О. І., завідувача бібліотекою

32. СВОЇМИ РУКАМИ ПРОСЛАВЛЮ СЕЛО

Метою проекту «Своїми руками прославлю село» є створення інформаційно-культурного майданчику у бібліотеці, спрямованого на об'єднання та розвиток місцевої громади через підтримку творчо обдарованих односельців та розширення спектру інноваційних послуг бібліотеки с. Плоске.

Сьогодні ПШБ с. Плоске спрямовує свою діяльність на розвиток місцевої громади. В бібліотеці відбувається інтеграція всіх видів і форм поширення знань, забезпечується єдність інформації, освіти та дозвілля. Співпраця бібліотекаря з громадою – це не тільки підбір літератури та подача інформації, але й спільне проведення народознавчих свят, сільських акцій – «Чисте подвір'я», «Куточок, де я живу» і т. д. Зустрічі із славетними земляками, сприяють формуванню різноманітних інтересів у користувачів, розвитку їх творчих здібностей і талантів.

У бібліотеці користувачам надаються інноваційні послуги. Це вільний доступ до Інтернету; безкоштовне сканування та друк документів; електронні адміністративні послуги; скайп-зв'язок.

Популярними серед громади села залишаються культурно-мистецькі події, які відбуваються у бібліотеці, зокрема організовуються персональні виставки сільських умільців: художників, різьбярів, вишивальниць.

Дізнатися про історію села пропонує фотостенд «Літопис села Плоске». Поза увагою бібліотекаря не залишаються місцеві поети-аматори. Наразі готується диск з поетичними та прозовими творами плосківців.

Бібліотека стала місцем зустрічі громади і відомих плосківчан, громадських активістів, представників владних структур, юристів та медиків. Систематично здійснюється інформування населення шляхом розміщення інформації в соціальних мережах, районній газеті «Життя і слово», готуються рекламні матеріали, які поширюються в рамках проведення вуличних акцій.

МОГИЛЯНІВСЬКОЮ ПУБЛІЧНОЮ БІБЛІОТЕКОЮ

35832, вул. Центральна, 74, с. Могіляни, Острозький район, Рівненська область

Автор: Гульчук С. А., завідувача бібліотекою

33. КНИЖКОВА ГАЛЯВИНА

Проект «Книжкова галявина» сприяв організації змістовного та корисного дозвілля дітей влітку, розвитку їх здібностей та самореалізації, шляхом проведення пізнавально-розважальних заходів та популяризації книги та читання, просування кращих зразків української та місцевої літератури.

«Книжкова галявина» – це простір для творчості і спілкування дітей молодшого та старшого шкільного віку. До реалізації літнього дозвілля долучилися вчителі місцевої ЗОШ, представники органів самоврядування та волонтери.

В рамках проекту були організовані літературні квести, інтелектуальні конкурси, вікторини, конкурси малюнків та фотосушки. Великою популярністю користувалися тематичні дні. Зокрема, любителі страшних історій та легенд збиралися у вечірній час біля вогнища на книжковій галявині. Там для них було представлено цікаву програму під назвою «Ага, страшно». Дітлахи розповідали таємничі історії, читали П. Андрухова «Волинь в легендах і переказах» і могиляннівські оповідки «Легенди рідного краю». А вікторина «Відгадай з якого твору цей страшний епізод», майстер-клас по виготовленню масок «Мій найстрашніший герой» та смачна юшка додавали гарного настрою.

Справжні пригоди чекали малечу, під час проведення піратської гулянки: посвята в пірати, створення піратської атрибутики, фотосесія та боді-арт.

А на завершення діти вирушили на пошуки скарбів, розгадуючи загадки та виконуючи літературні завдання. Таке неформатне спілкування подобається юним читачам та привертає увагу до бібліотеки, як до пізнавально-дозвілєвого центру.

Реалізації проекту передувало оформлення інформаційного куточку проекту. Було розроблено емблему, складено девіз.

Куточок включає такі рубрики:

- План роботи.
- Путівка дня.
- Корисні поради.
- Сторінка творчості.
- Екран настрою.

Також формувався альбом, де відображалось кожне засідання: участь у заходах, конкурсах, змаганнях.

Поширенню інформації про діяльність «Книжкової галявини» сприяла рекламна кампанія: виготовлені листівки, прапорці, які розповсюджувалися в школі, в сільській раді.

В ході проекту були зняті два відеоролики: «З книгою по сонячному літу» і «Незвичайна гостя в бібліотеці», які доступні для перегляду у соціальних мережах.

САРНЕНСЬКИЙ РАЙОН

ПУБЛІЧНА БІБЛІОТЕКА с. КОСТЯНТИНІВКА

34509, вул. Шкільна, 13, с. Костянтинівка, Сарненський район, Рівненська область
e-mail: kostantinlibr@gmail.com

Автор: Тасаж О. Г., завідувача бібліотекою

34. КРАЄЗНАВЧІ БІБЛІОПАЗЛИ

Костянтинівська бібліотека – це сучасний інформаційний центр села з комфортним приміщенням, оснащеним сучасною технікою та асортиментом нових бібліотечних послуг. Віднедавна бібліотека впровадила нову форму роботи – «Краєзнавчі бібліопазли», спрямовану на формування в учнівської молоді стійкого інтересу до рідного краю, його історії, традицій та культурних цінностей, творення краєзнавчих інформаційних ресурсів відповідно до вимог сучасного інформаційного суспільства та забезпечення умов збереження документів.

Саме «Краєзнавчі бібліопазли» допомагають виховувати сучасного, всебічно освіченого, інформаційного грамотного покоління учнівської молоді шляхом забезпечення вільного доступу до всіх видів інформації, навчання пошуку, систематизації, аналізу потрібної інформації та роботі з сучасними інформаційними технологіями, використовувати можливості бібліотеки, як центру інтелектуального розвитку та осередку краєзнавства села.

Чому саме бібліопазли? Всі звикли сприймати пазли як гру, але насправді це ціле мистецтво. Сучасні пазли дуже нагадують старовинну мозаїку, де для того, аби скласти картину, підбирали безліч шматочків різних форм та відтінків, а матеріалом слугували камінчики, глиняні черепки та інші схожі компоненти. Бібліотека виготовила паперові пазли, маленькими частинками яких стали окремі історичні

події нашого краю, як минулого так і сьогодення. Щоб побачити загальну картину села потрібно скласти їх воєдино, адже без жодного з них ця картина буде неповною, незакінченою, непослідовною.

**Красназавчі бібліопазли
«Творчі особистості села»**

Така інтелектуальна гра швидко стала популярною серед дітей. В процесі складання красназавчих пазлів учасники гри вивчали історію села, створення колгоспу, розвитку шкільної освіти, виникнення бібліотеки та клубу, першого ФАПу та сільської ради.

Нещодавно бібліотека приступила до створення пазлів «Творчі особистості села». Для знайомства користувачів з талановитими односельцями книгозбірня створює електронні презентації, організовує творчі зустрічі та майстер-класи.

Популяризації поетичної творчості односельців сприяють створені бук трейлери, наприклад, «Погляд зимового вечора»

за книгою Зої Федорчук. Презентація «Моє село – доброти і любові криниця» поєднала історичні події з прекрасними місцевими краєвидами. Відео-інтерв'ю з старожилами села та багатодітними родинами, вчителькою-пенсіонеркою та завідувачкою ФАПом допомогли зрозуміти складність та значимість їх трудових починань та звершень.

Виставка картин Миколи Дебелого виконаних у новій техніці малювання вразила своєю неповторністю та оригінальністю. Розпочато формування колекції аудіозаписів українських пісень у виконанні Костянтинівського ансамблю народної пісні.

КУЗЬМІВСЬКА ПУБЛІЧНО-ШКІЛЬНА БІБЛІОТЕКА

34561, вул. Кузнецова, 102, с. Кузьмівка, Сарненський район, Рівненська область

Автор: Тарасюк Н. В., завідувача бібліотекою

35. ДИТЯЧЕ ДОЗВІЛЛЯ З БІБЛІОТЕКОЮ

Кузьмівська публічно-шкільна бібліотека – інформаційний, культурний, освітній заклад, головним завданням якого є забезпечення інформаційних, потреб користувачів бібліотеки.

Найактивнішими відвідувачами книгозбірні є діти. Прагнучі популяризувати читання, сприяти відродженню місцевого краєзнавства бібліотека організувала роботу з цією категорією користувачів. Об'єднавши зусилля з працівниками Кузьмівського будинку культури та педагогами Кузьмівської ЗОШ, бібліотека проводить майстер-класи з виготовлення іграшок-оберегів і сувенірів в етно-стилі. Всі учасники отримують позитивні емоції, творче спілкування, а саме головне – кожний читач власноручно виготовляє іграшку або подарунок для себе чи своїх рідних. Разом із дітьми опановуються нові техніки прикладного мистецтва. Спільно

виготовляються ляльки-крупя'нички (інша назва «зернянка»), ляльки «берегиню роду», «мішечки добробуту». В традиційному українському стилі діти розфарбовують свищики, дзвіночки, а перед Великодніми святами і писанки.

Перш ніж розпочати виготовлення того чи іншого сувеніра або іграшки присутні знайомляться з історією походження та технологією виготовлення, сакральним значенням предметів та оберегів.

Після закінчення занять діти ще довго залишаються у бібліотеці, граються саморобними ляльками, фотографуються, читають книги і журнали, які є у книгозбірні.

МІСЬКА ПУБЛІЧНА БІБЛІОТЕКА № 2 м. САРНИ

34500, вул. Гагаріна, 62, м. Сарни, Рівненська область

Автор: Криницька М. В., завідувача бібліотекою

36. ЗАРАДИ УСМІШОК ДІТЕЙ

Сарненська міська публічна бібліотека № 2 є чи не єдиним дитячим дозвіллевим місцем у мікрорайоні, де знаходиться.

З метою організації змістовного дозвілля дітей бібліотека започаткувала нову послугу для юних відвідувачів. У книгозбірні створено куточок, в якому представлені нові книги, газети, журнали, іграшки. Організуються майстер-класи, веселі ігри, казкові квести, вікторини та несподіванки.

Для найменшої категорії користувачів, які ще не опанували техніку читання проводяться голосні читання у виконанні казкових та мультиплікаційних героїв. Популярними серед дітей стали рольові ігри про безпечне середовище, під час яких вони дізнаються, де отримати необхідну допомогу, куди звертатися у разі небезпечних ситуацій. Відгадати героя книги чи автора можна під час голосного читання уривків, казкових ігор.

ЛИСИЦА І ЖУРАВАЛЬ

Лисица з Журавльом у вельми здружилися. От Лисица зове Журавле до себе в гости.

– Приходь, Журавлик! Приходь, миленький! Чим хата багата, тим і пригостю.

Прийшов Жураваль пообідати, а Лисица наварила кашу з молоком, розмазала тонко по мисци та й поставила перед Журавльом.

– Угощайся, не гордися! Сама варила.

Жураваль стук-стук дзьобом – нічого не зловив.

А Лисица тим часом лиже та й лиже кашу, аж поки сама всеї не з'їла. А коли кашу не стало, вона й мовила:

– Звиней кумочку, вже нема чим пригостити.

– Спасибо й за та, – голодним голосом сказав Жураваль. – А ти, Лисицо, до мина завтра в гости прийшла б!

– Добре, Журавлику, прийду, чого не прийти, – каже Лисица.

На другий дань приходять Лисица, а Жураваль наварив м'яса, буряків, бульби, бобу, покритив мелко, положив у високий збанок з вузькою шийкою да й поставив на стіл перед Лисицею.

– Їж, кумо! Не гордися, зиронько, – промовляє Жураваль.

Нюхає Лисичка – смачно пахне! Встромляє голову в збанок – не йде голова! Пробує лапою – не витягаєца. Крутила Лисица, скаче кругом збанка. А Жураваль їсть собі кусок за куском, поки всього не з'їв.

– Вибач, любонько, – каже, зпорожневши збанок, – чим, тим приймали, а на гетой раз більш нема ниц.

Розозлилася Лисица, навіть спасибо не сказала за гости. Вона, бачите, думала, що на цілий тиждень наїсца, а тут прийшло дохати йти, облизня зловивши. Стої порі зариклася Лисица з Журавльом дружити.

ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ

9:00 – 11:00 Реєстрація учасників

Екскурсії бібліотеками

- Рівненська обласна бібліотека для молоді (вул. Київська, 18)
- Рівненська обласна універсальна наукова бібліотека (вул. Короленка, 6)

11:00 Відкриття. Вітання учасників Конференції

11:30 – 13:00 Презентація бібліотечних практик «Успішний проект»

(хол, 2-й поверх)

- Проект «Своїми руками прославлю село»

*Крутій О. І., бібліотекар с. Плоска
Острозького району*

- Проект «Героїко-патріотичне виховання молоді з використанням інноваційних технологій»

*Чудік Л. В., бібліотекар Демидівської
центральної районної бібліотеки*

- Проект «Колекція матеріалів Миколи Івановича Пшеничного»

*Голосинюк Г.А., завідувачка бібліотеки-філіалу
Молодаво-3 Дубенського району*

- Проект «Сім'я в бібліооб'єктиві»

*Соботюк Т. А., заступник директора,
Волохова Т. В., провідний бібліотекар
Корецької районної бібліотеки для дітей*

- Проект «Бібліоняня»

*Гаврилович О.В., бібліотекар публічно-шкільної
бібліотеки с. Бутове Зарічненського району*

- Проект «Бібліотека – центр розумних рішень»

*Кушнірук Г.П., бібліотекар с. Спасів
Здолбунівського району*

- Проект «Краєзнавчі бібліопазли»

*Тасаж О. Г., завідувачка публічною бібліотекою
с. Костянтинівка Сарненського району*

- Проект «Діалог поколінь»

*Бачинська С.Я., бібліотекар публічно-шкільної
бібліотеки с. Іванчі Володимирецького району*

- Проект «Оберіг»

*Корейчук О.Ф., бібліотекар публічно-шкільної бібліотеки
с. Сварищевичі Дубровицького району*

13:00 – 14:00 обід

14:00 – 15:00 Панельні презентації практиків:

Локація «Молодіжна зона» (2-й поверх, навчально-тренінговий центр)

- Проект «Острожчина читає»

*Федорчук Ірина, методист Острозької
центральної районної бібліотеки*

- «Навчайся, дій, перемагай»: рецепт успіху активної діяльності в УБА

*Лантєва Лариса, бібліотекар публічно-шкільної
бібліотеки с. Грем'яче Острозької централізованої
системи публічно-шкільних бібліотек*

Локація «Успішні бібліотечні історії» (3-й поверх, відділ обслуговування користувачів документами іноземними мовами)

- «Бібліотека – центр громади» (бібліотека на допомогу агробізнесу)

*Кравчук Марія, бібліотекар с. Здовбиця
Здолбунівської централізованої системи
публічно-шкільних бібліотек*

- «Реліквії Свято-Георгіївської церкви» (створення музейної експозиції у бібліотеці)

*Світлана Більчук, бібліотекар с. Кунин
Здолбунівської централізованої системи
публічно-шкільних бібліотек*

15:00 – 16:00 Проблемний круглий стіл

«Залучення бібліотечних громадських організацій, проектів та ініціатив для розвитку бібліотечних закладів»

*Модератор директор Рівненської обласної
універсальної наукової бібліотеки
Валентина Ярошук*

16:00 – 16:20 кава-брейк

16:20 – 17:00

- Підведення підсумків.
- Урочисте нагородження переможців Конкурсу плакатів-мотиваторів читання серед публічних бібліотек Рівненщини.
- Екскурсії бібліотеками.

ТЕМАТИЧНІ РУБРИКИ

БІБЛІОТЕКА В ЖИТТІ ГРОМАДИ	23, 32
БІБЛІОТЕКА І ПАТРІОТИЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ	7
БІБЛІОТЕКА І СОЦІАЛЬНІ МЕРЕЖІ	27, 29, 31
БІБЛІОТЕКА НА ДОПОМОГУ АБІТУРІЄНТАМ	10
БІБЛІОТЕКА НА ДОПОМОГУ АГРАРІЯМ	22
БІБЛІОТЕКА НА ДОПОМОГУ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ЕКОЛОГІЧНИХ ЗНАНЬ	19
БІБЛІОТЕКА НА ДОПОМОГУ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ	9, 23
БІБЛІОТЕКА НА ДОПОМОГУ СІМЕЙНОМУ ЧИТАННЮ	26
БІБЛІОТЕКИ ТА НАЦІОНАЛЬНІ МЕНШИНИ	21
БІБЛІОТЕЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО	2, 17, 18, 34
БІБЛІОТЕЧНІ ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ	1
БІБЛІОТЕЧНІ ЛІТНІ ЧИТАННЯ	11, 25, 33
БІБЛІОТЕЧНІ МАЙСТЕР-КЛАСИ	5, 8, 12, 15, 17, 28
БІБЛІОТЕЧНІ МУЗЕЙНІ ЕКСПОЗИЦІЇ	3, 4, 13, 14, 24, 30
ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ КНИГИ І ЧИТАННЯ	11, 17, 25, 33
РОБОТА БІБЛІОТЕК З СОЦІАЛЬНОНЕЗАХИЩЕНИМИ ВЕРСТВАМИ НАСЕЛЕННЯ	6
РОБОТА БІБЛІОТЕК ІЗ ДІТЬМИ	11, 16, 17, 20, 25, 27, 28, 35, 36

УДК 021
ББК 78.34 (4 Укр)
М 249

Мапа бібліотечного досвіду : (за матеріалами П'ятого обл. фестивалю-конкурсу «Бібліофест») / Рівнен. обл. універс. наук. б-ка, Рівнен. обл. від-ня Укр. бібл. асоц. ; упоряд.: Н. Волян ; відп. за вип.: О. Л. Промська. – Рівне : [б. в.], 2015. – 55 с. : іл.

Другий випуск збірника «Мапа бібліотечного досвіду» продовжує знайомити читачів з сучасними бібліотечними практиками Рівненщини на прикладі досвіду сільських та центральних публічних бібліотек Володимирецького, Демидівського, Дубенського, Зарічненського, Здолбунівського, Корецького, Острозького, Сарненського районів.

Пропоновані матеріали розкривають інноваційний зміст таких напрямів роботи книгозбірень, як бібліотечне краєзнавство, соціальна, інформаційно-просвітницька та освітня діяльність.

Бібліотечні досвіди згруповані за алфавітом назв районів. В межах районів – спочатку подані практики центральних бібліотек, нижче – сільських філій. Видання доповнює тематичний рубрикатор. До тематичних рубрик додані порядкові номери бібліотечних досвідів.

Видання стане у нагоді бібліотечним фахівцям, урядовцям, представникам недержавних організацій, викладачам та студентам бібліотечної спеціальності, громадськості, яка зацікавлена у розвитку бібліотечної справи краю.

Упорядник:

*Волян Наталія Петрівна, головний бібліотекар відділу маркетингу та наукової роботи
Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки*

Відповідальна за випуск:

*Промська Олександра Леонідівна, заступник директора з наукової роботи та автоматизації
Рівненської обласної універсальної наукової бібліотеки*

